

občinski poročevalec

Občinski poročevalec, glasilo Socialistične zveze delovnega ljudstva občine Domžale, izhaja dvakrat mesečno, vsa gospodinjstva v občini ga dobivajo brezplačno. Glasilo ureja uredniški odbor v sestavi: Karel Kušar, Matjaž Brojan, Miro Ukmar, Franc Tekavec, Darko Gogolja, Marjan Bolhar, Bodo Jakopič, Marija Puki in Jože Štok. Glavni urednik: Karel Kušar, tel.: 721-082, odgovorni urednik: Matjaž Brojan, tel.: 721-084, tehnični urednik: Franc Ravnikar, tel.: 721-082. Glasilo izhaja v nakladi 12.000 izvodov in ga izda Delavska univerza Domžale. Rokopise sprejema odgovorni urednik, Ljubljanska 94, Domžale, na ročne oglase sprejema Delavska univerza Domžale, Kolodvorska 6. Rokopisov ne vračamo, fotografije pa le izjemoma. Glasilo je na podlagi sklepa števila 421-1/72 z dne 26. 11. 1974 Sekretariata za informacije Izvršnega sveta SR Slovenije oproščeno plačila temeljnega davka od prometa proizvodov.

Glasilo je bilo dne 25. 7. 1970 odlikovano s Priznanjem Skupščine občine Domžale za uspešno informiranje, dne 24. 4. 1974 pa s srebrnim Priznanjem Osvobodilne fronte slovenskega naroda za uspešno informiranje delovnih ljudi in občanov občine Domžale.

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA DOMŽALE Domžale, 30. april 1981, Leto XX

Št. 6

Ob obletnici smrti našega TITA Uresničujemo sprejeto oporoko

*Življenjska pot revolucionarja se konča,
njegovo delo pa med ljudmi ostaja...*

Po Tvojih — Titovih poteh nosimo štafeto mladosti, v besede in pesmi spletemo Tvoje ime, zastave smo dvignili na vrh kopja in še bolj odločno smo poprijeli za delo. Uresničujemo tisto, kar smo pred letom dni s solzami v očeh, vendar z resnico v srcu obljubili, da bomo vztrajali na Tvoji poti, da bomo dograjevali mogočno stavbo resnične svobode, demokracije in samoupravljanja. Tvoj lik je z nami, Tvoj smisel življenja, ki se je toliko let razodeval v delavcu, revolucionarju, borcu, humanistu, strategu in državniku nas spremlja na vseh področjih dela, nam vliva zavest, da nismo ostali sami. Ob tem delu spoznavamo vso Tvojo veličino, Tvoj doprinos k naši lastni trdnosti, pomen Tvojih besed o bratstvu in enakopravnosti, o premeščanju prepadov med razvitimi in tistimi v razvoju.

Ob rožljanju orožja, divjanju vojn in uničevanju dojemamo Tvojo vizijo miroljubnega sveta in sožitja, kot edino možnost za mir na svetu in za ohranitev človeštva. Dograjujemo Tvojo vizijo splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite kot sredstva za ohranitev vseh pridobitev narodnoosvobodilnega boja in ljudske revolucije.

Tvoje besede, „da je pravi revolucionar le tisti, ki do poslednjega diha ostane dosleden borec“, nas navdajajo tudi sedaj, ko se borimo za nadaljnjo gospodarsko in družbeno rast, za poglobljanje samoupravnega dogovarjanja in usklajevanja, ko moramo še bolj tenkočutno uresničevati Tvoje besede, da le združeni lahko kljubujemo vsemu, kar nas lahko doleti na poti razvoja.

Iz skupne moči, enakopravnosti in odločnosti bo rasla samoupravna socialistična Jugoslavija še naprej, kajti tako smo hoteli in hočemo mi vsi, ki uresničujemo Tvoje ideje, ki nadaljujemo veličastno pot svobodnih in združenih narodov in narodnosti v svetu poznane države — Titove Jugoslavije!

Karel Kušar

Program prireditev in svečanosti za praznik občine Domžale 1981

Četrtek, 30.4.1981

ob 18. uri Druženopolitične organizacije krajevnih skupnosti Slavka Šlandra, Simona Jenka in Vencija Perka vabijo vse delovne ljudi in občane na prvomajsko srečanje pri Jamarskem domu na Gorjuši.

Nedelja, 10.5.1981

ob 5.30 uri Spominski pohod na Blegoš organizira Planinsko društvo Domžale. Vse informacije dobite pri PD Domžale.

ob 9. uri Organizira Lovsko društvo Mengeš pri Lovski koči bazensko tekmovanje na glinaste golobe in tarčo srnjaka.

Petek, 15.5.1981

ob 20. uri Nastopajo pevski zbori Gorenjske v Kulturnem domu v Mengšu.

Sobota, 16.5.1981

Akcija NNNP

Nedelja, 17.5.1981

ob 10. uri Spominska svečanost in otvoritev „Drevored 88 lip“ ob Bistrici na križišču Vegove in Kraigherjeve ulice v Domžalah. Organizira Turistično društvo Domžale.

Petek, 22.5.1981

ob 15. uri Otvoritev konjerejskega centra na Krumperku pri Domžalah s programom. Organizira Konjeniški klub Domžale in Biotehnična fakulteta Ljubljana.

Sobota, 23.5.1981

ob 8. uri Sprejem planincev iz Koprivnice, ki bodo gostje Planinskega društva Domžale.

ob 7. uri XIII. tradicionalni avto-rally v počastitev narodnega heroja Marije Blejca-Matevža in padlih borcev v NOV v Mengšu. Organizator je Zavarovalna skupnost Triglav – enota Mengeš pri Kulturnem domu v Mengšu.

Ob 9. uri Slavnostna seja skupščine občine Domžale v hali Komunalnega centra.

ob 11. uri Izročitev svojemu namenu novi del Zdravstvenega doma – trakt C, v katerem bodo občani občine Domžale dobili zdravstveno pomoč. Pokrovitelj skupščina občine Domžale.

Sobota in nedelja, 23. in 24.5.1981

ob 10. uri Organizira Telesnokulturna organizacija občine Domžale medobčinski teniški turnir v počastitev občinskega praznika v Športnem parku Domžale. Tekmujejo moški posamezniki.

Nedelja, 24.5.1981

ob 10. uri Otvoritev Lenčkovega kotička v Planinskem domu Domžale na Veliki planini. Organizira PD Domžale.

ob 9. uri Organizira Lovsko društvo Domžale pri Lovskem domu na Kolovcu občinsko štreško tekmovanje na glinaste golobe.

Ponedeljek, 25.5.1981

ob 16. uri Organizira Telesnokulturna skupnost in Zveza telesnokulturnih organizacij občine Domžale zaključno prireditev ob Dnevu mladosti na centralnem stadionu – športni park Domžale.

ob 19. uri Druženopolitične organizacije Mengša organizirajo skupaj z mladino praznovanje Dneva mladosti pred Osnovno šolo Matije Blejca v Mengšu in na Goba-vici.

Torek, 26.5.1981

ob 12. uri Otvoritev nove delavnice v Zavodu za usposabljanje invalidne mladine v Mengšu, Ropretova 1.

Petek, 29.5.1981

ob 15. uri Občinski odbor ZZB NOV podeli spominske značke pohodnikom „Po poti spominov NOB“ občine Domžale. Podelitev bo v Žejah ali na Gorjuši pri Domžalah.

Sobota, 30.5.1981

ob 9. uri Tradicionalni kegljaški turnir organizira Športno društvo invalid Domžale na kegljišču „Repovž“ v Domžalah. Sodelujejo ekipe sosednjih občin.

ob 10. uri Otvoritev obnovljene separacije v TOZD Peskokopi Drtija DO Termit Domžale.

ob 15. uri Organizira Gasilska zveza Domžale gasilsko tekmo-vanje posameznikov na športnem igrišču Induplati Jarše.

Nedelja, 31.5.1981

ob 8. uri Gasilska zveza Domžale organizira gasilsko tekmo-vanje, v katerem sodelujejo pionirji, mladinke, članice, starejši gasilci in enote civilne zaštite. Tekmovanje bo na športnem igrišču Induplati Jarše.

Sobota, 6.6.1981

ob 10. uri Tradicionalno srečanje mladine občine Domžale-Kamnik s predvojnimi revolucionarji in prvoborci v Radomljah. Organizira Občinski odbor ZZB NOV in Občinska konferenca ZSMS Domžale.

★★★

SREČANJE INTERNIRANCEV NA LJUBELJU

Komisija za bivše politične zapornike, internirance in izgnance pri Občinskem odboru ZZB NOV Domžale organizira obisk na tradicionalnem srečanju internirancev z mladino na Ljubelju, ki bo 30. maja 1981 ob 10. uri.

Srečanje na Ljubelju je v okviru letošnjih proslav ob 40-letnici vstaje jugoslovanskih narodov in narodnosti in zaradi tega poziva komisija vse tiste, ki se bodo udeležili tega srečanja, da se prijavijo pri predsedniku Krajevne organizacije ZB NOV in splačajo minimalni znesek 50 din, in to najkasneje do 10. maja 1981.

Odhod avtobusov bo 30. maja 1981 ob 7.30 uri iz parkirnega prostora za Veleblagovnico v Domžalah.

Vse bivše politične zapornike, internirance in izgnance, kakor tudi ostale delovne ljudi in občane vabimo, da se prijavijo in se udeležijo tega srečanja.

Občinski odbor ZZB NOV
Domžale

★★★

OBVESTILO

Občinski odbor ZZB NOV Domžale obvešča vse prijavitelje za izlet „SOBOTA V BEOGRADU“, da se bomo zbrali v petek 15. maja 1981 ob 21.30 uri pred informacijsko pisarno na železniški postaji v Ljubljani. Od tu bomo skupaj odšli na vlak, ki odpelje ob 22,15 uri iz Ljubljane.

Občinski odbor ZZB NOV
Domžale

Začrtani okvirji našega razvoja

Za nami je široka obravnava in usklajevanje dokaj zahtevnega procesa, ki je potekalo več kot leto dni. Plan, ki ga sprejemamo v tem času je rezultat široke družbene akcije, hotenj in možnosti, to je dogovor o akciji brez odstopanj in to tudi v času, ko moramo računati, da bodo nekatere zadeve postavljene še bolj ostro kot so danes. V času, ko sprejemamo srednjeročni plan razvoja občine se spopadamo z zahtevnimi problemi. Živimo v času, ko se zastrujejo odnosi v svetu, pri čemer so najbolj ogrožene tiste države, ki so v gibanju neuvrščeni, ki se borijo za drugačne ekonomske odnose v svetu. Zavedamo se tega, in tudi to, da smo sposobni odklanjati mnoge probleme, ki se pojavljajo na področju družbenoekonomskih odnosov in tudi drugače v našem življenju. Naš plan je naša perspektiva! Če hočemo, da bomo uresničili to perspektivo, potem moramo brez omahovanja in trdno delati na samoupravnem položaju vsakega delavca, delovnega človeka in občana, da bo sleherni v tem videl svoj ekonomski položaj in svojo socialno varnost. Sleherni mora iz jasne ekonomske in socialne perspektive bojovati bitko in se pri tem spopadati z vsem, kar pri nas doma povzroča gospodarsko nestabilnost in kar ima za posledico tudi zmanjševanje politične stabilnosti. Le tako, če bomo odpravljali naše notranje slabosti lastnega dela in ravnanja, bomo zoževali prostor vsem tistim notranjim in zunanjim silam, ki so sovražne našemu socializmu. Na takšen način bomo onemogočili vpliv tistih sil, ki se z različnimi metodami borijo proti neodtujljivim pravicam ljudi in narodov in zoper to, kar je naša pravica in dolžnost in pomeni nedotakljivost naših meja.

Ob uresničevanju plana moramo poudariti, da mora vsakdo izmed nas na svojem mestu in področju narediti tisto, kar mora in kar lahko. S sprejemom plana se ne smemo izmikati lastni odgovornosti in široki družbeni akciji. Kajti naloge bomo opravili samo tedaj, če bomo vsi v prvih vrstah v bitki za popolnejše samoupravljanje.

Ne pozabimo, da sprejemamo srednjeročni družbeni plan novega obdobja v času, ko slavimo 40-letnico vstaje slovenskega naroda, v času, ko so nam še bolj pred očmi generacije revolucionarjev, ki so soustvarjale našo zgodovinsko pot. Zavedajmo se, da je to dolg delav-

skemu razredu, ki je bojeval nenehni boj za svoje pravice, ki je svoja hotenja strnil v narodnoosvobodilnem boju in ljudski revoluciji in ki je na svojih plečih nosil vso težo poveljne izgradnje.

Take opredelitve pa zahtevajo od vseh nas, da se moramo odpovedati lagodnosti in še vedno prisotni „uradniški“ miselnosti, pa tudi tisti, ki izveni tako: „češ, bomo pa jutri to postorili...“

Zavedati se moramo, da imamo svoj samoupravni socialistični sistem, ki bo dobro deloval le tedaj, če bomo negovali žive stike, neposredne razgovore, sprotno ocenjevali in se dogovarjali za akcije. Le množična družbena aktivnost je porok za uresničenje sprejetih ciljev razvoja in tudi za vpliv navzven iz naše družbenopolitične skupnosti. Zavedati se moramo, da ne moremo iskati rešitve v državnem urejanju, ampak jih moramo najti znotraj samoupravljanja. To pa pomeni, da moramo negovati trdno zvezo samoupravljalcev, ki se znajo in so se sposobni tudi medsebojno dogovarjati. Ne samo dobro delo za strojem, hitra prodaja blaga, pravočasno obdelovanje polj, še več zahteva naš plan: drugačna pravila obnašanja pri trošenju družbenih sredstev. Vse kar bomo vlagali, moramo presoditi in istočasno zagotoviti tudi kakovost. Ne zavzemamo se za šarlatanstvo, vsi skupaj pa terjamo varčevanje vsakega dinarja in niti eden ne sme iti za izživiljanje kakršnihkoli ambicij posameznikov ali skupin.

Bitka za uresničevanje plana pomeni tudi dosledno uresničevanje prostorskega dela plana, kar pomeni smotno koriščenje zemlje za posamezne namene in tudi boj za čisto in zdravo okolje. Boj za uresničitev plana je prizadevanje za jutrišnjo varnost, stabilnost in zaupanje ljudi v naš samoupravni socialistični sistem. To pa je enakopraven položaj delavcev in delovnih ljudi, njihovo upravljanje z ustvarjenim dohodkom in njihova skrb za varnost socialistične skupnosti, negovanje bratstva in enotnosti in odklanjanje vseh negativnih pojavov.

Sprejeti plan nas obvezuje, da bomo ob slehernem trenutku pregledovali vsakoletne plane v vseh sredinah, da se bomo odločali za takšne rešitve, ki bodo resnično ekonomične in ki bodo zagotavljale delovno in socialno varnost nam vsem. Zavedati se moramo, da bo naša domžalska družba toliko

bogatejša, kolikor bomo dosledni pri uresničevanju zapisanih planskih nalog in koliko bomo znali ponovno uporabljati vso tisto demokratičnost, ki je bila prisotna ob pripravljanju sprejetega plana. To pa pomeni nenehno delo in

krepitev temeljnih celic samoupravljanja, to pomeni dosledno dograjevanje delegatskega življenja tudi v težkih trenutkih gospodarjenja. Če bomo združeni – bomo uresničili naš plan!

Delegati

Domžalski borci ocenili svoje delo:

Sredi dela in življenja

Na letni konferenci je skupščina ZZB NOV Domžale ocenila svoje delo in aktivnost v preteklem letu. Ugotovitev konference je, da je bila borčevska organizacija prisotna v vseh tokovih gospodarskega in družbenega življenja v občini in da je s svojo aktivnostjo posegala na številna dogajanja v občini. Obširno poročilo in skrbno pripravljen program dela za leto 1981 izhajata iz dejstva, da je v občini v 22 organizacijah združenih 2787 borcev in vojaških vojnih invalidov, od katerih je več kot polovica družbenopolitično aktivnih.

Uvedoma je bila na konferenci podana politična situacija, o kateri je spregovorila tovarišica Marija Ivkovič in orisala tudi dogodke na Kosovu. Po njenem izvajanju so se borci aktivno vključili v razpravo in obsodili ravnanje šovinističnih krogov; ki rušijo pridobitev NOB in ljudske revolucije ter bratstvo in enotnost jugoslovanskih narodov in narodnosti. V razpravi je sodeloval tudi predsednik borčevske organizacije Avbelj Alfonz – Savo.

da se težko predstavljamo mnoge aktivnosti na območju občine brez borcev, saj so čestokrat pobudniki in nosilci številnih akcij. Še posebno skrb posvečajo delovanju krajevnih organizacij, seznanjanju članov o družbenopolitičnih in gospodarskih vprašanjih v svetu in doma, povezovanju mladine in obujanju tradicij NOB in ljudske revolucije, socialnemu vprašanju posameznih borcev v občini, kakor tudi pohodom po znanih poteh

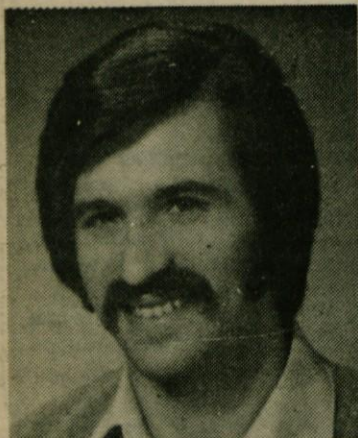

V nadaljevanju konference je tovarišica Dragica Kolenc podala kratek povzetek obširnega poročila o delu predsedstva občinskega odbora in vseh dvanajstih komisij, ki delajo pri tem odboru. Iz podatkov lahko razberemo, da so komisije bile prisotne v vseh krajih in pri številnih dogodkih, da so se občinski organi stalno povezovali z krajevnimi organizacijami, kakor tudi z drugimi družbenopolitičnimi organizacijami na nivoju občine. Iz poročila izhaja tudi to,

nekdanjih partizanskih enot in političnih aktivistov. Borci skrbijo tudi za tovariška srečanja nekdanjih političnih zapornikov, internancev in izgnancev, za srečanja borcev domicilnih enot in političnih aktivistov, ki so delovali v bivšem kamniškem okrožju. Veliko pozornost posvečajo spomeniškovarstveni problematiki in tudi javnosti dela. Čestokrat rešujejo tudi mnoga vprašanja skupaj z ostalimi

(Nadaljevanje na 4. strani)

Delegati za III. kongres samoupravljalcev Jugoslavije

MIRO BIRK, roj. 6.11.1953, stan. Trg svobode 11, Moravče, zaposlen v Papirnici Količevo kot izmenski delovodja, aktivno deluje v organih DPO v delovni organizaciji in krajevni skupnosti.

DRAGO MRĐENOVIČ, roj. 24.5.1929, stan. Količevo 57, zaposlen v Induplati kot vzdrževalec, je dolgoleten sindikalni aktivist.

METKA ZUPANEK, roj. 23.8.1942, stan. Kovičeva 27, Domžale, zaposlena na DU kot vodja družbenega izobraževanja, opravlja tudi funkcijo tajnika Kluba samoupravljalcev. Tov. Zupanečova je nosilec referata za III. kongres iz naše občine. Tema referata je „Pomen usposobljenosti delegatov za opravljanje delegatske funkcije“.

(Nadaljevanje s 3. strani)

družbenopolitičnimi organizacijami, kot so to različne proslave, pogrebne in spominske svečanosti.

V program dela za leto 1981 so zapisali številne naloge, ki bodo potekale ob praznovanju 40-letnice vstaje in namenili dosti pozornosti tudi vprašanjem, ki neposredno zadevajo socialno varnost borcev in invalidov. Še posebno pa so poudarili skrb za obujanje tradicij NOB in ljudske revolucije, za kar se bodo stalno povezovali z vodstvi šol in mladinsko organizacijo. Dosledno bodo skušali uresničevati svoje poslanstvo tudi v širokih akcijah družbenopolitičnega osveščanja svojih članov, kakor tudi skrbeti za to, da bodo vse krajevne organizacije vključene v predvolilne postopke za nove delegatske volitve.

Posebno pozornost pa bodo posvetili povezovanju z mladimi in se stalno vključevali v delo komitejev za splošno ljudsko obrambo in družbeno samozaščito v vseh krajevnih skupnostih. Vendar bo pri vsem tem vendarle ostalo tisto, kar je združevalo borce in aktiviste v najtežjih časih naše zgodovine: tovarštvo, skrb za človeka, medsebojna pomoč in zaupanje. To so pa vrline, ki jih bodo skušali prenašati izven svoje organizacije in jih dosledno uresničevati v vseh oblikah samoupravnega in delegatskega odločanja.

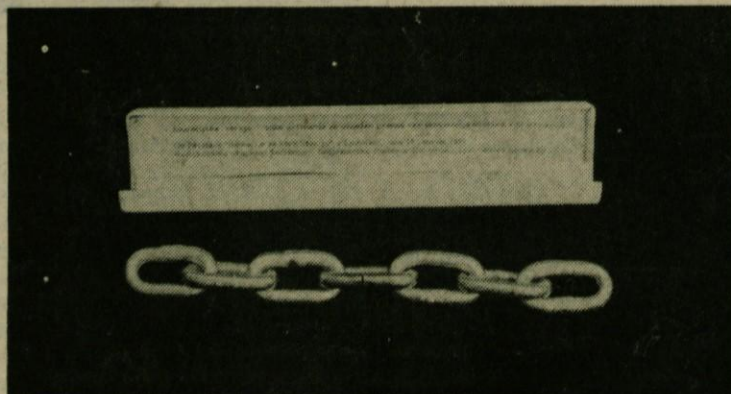
Kušar

NAGRADA ZA INOVACIJSKO DEJAVNOST:

Zlata inovacijska veriga za domžalski Termit

Raziskovalna skupnost Slovenije, Gospodarska zbornica Slovenije in Ljubljanska banka — Združena banka Ljubljana so pripravile v počastitev našega velikega revolucionarja in pobudnika inovacijske dejavnosti v času borbe in obnove naše domovine Borisa Kidriča razstavo „INOVACIJE ZA STABILIZACIJO“.

Razstava, ki je zaobsegla inovacijske dosežke slovenske industrije oz. njenih različnih panog, je bila prikaz vseh dosežkov, ki so od zamisli inovacije preko raziskav zaživel tudi v praksi, t.j. proizvodnji. Delovnim organizacijam, kjer so uresničili ta proces prenosa inovacij v proizvodnjo t.j. da so uresničili takomenovano inovacijsko verigo, so podelili priznanja — zlato inovacijsko verigo. Tako priznanje je prejela tudi domžalska delovna organizacija TERMIT, izročeno pa je bilo trem njenim predstavnikom, ki so priznanje prejeli v imenu kolektiva.

Prizna. je za inovacijsko dejavnost

Akcija, da bi pomnožili število inovacij je bila začeta v želji, da bi bil dosežen hitrejši prenos raziskovalnih dosežkov v prakso. Za dosego tega je bilo pri Ljubljanski banki — Združeni banki Ljubljana vpeljana kreditiranje prenosa ter raziskovalnih dosežkov in tako danes že lahko govorimo o tem, da je naša inovacijska dejavnost na dobri poti hitrejši rasti pa tudi večjega kakovostnega uveljavljanja raziskovalnih dosežkov v praksi. Prijav inovacij pri Raziskovalni skupnosti je vse več, v vse večji meri pa tudi zadoščajo kriterijem, ki so postavljeni, če predlagatelj želi doseči kreditiranje prenosa določene inovacije v prakso.

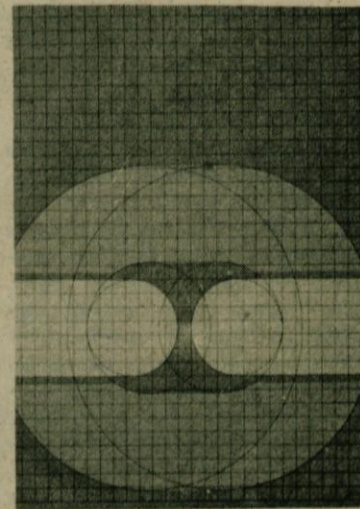
V primeru TERMIT-ove inovacije so bili podani vsi atributi, tako da je Termitova inovacija kreditiranje dosegla. Tudi strokovna verifikacija je bila taka, da se inovacija imenuje Razvoj livnih praškov iz domačih surovin za konti liv uvršča med tiste z največjo stopnjo gospodarske utemeljenosti. Inovator dipl.ing. France Stojin je na podlagi dolgoletne proizvodnje in ob sodelovanju s Termitovimi strokovnjaki dosegel inovacijo, ki bo imela velike ekonomske učinke, saj bo z njo prihranjeno na devizah 20 milijonov dinarjev letno.

Karakteristike inovacije

Z namenom, da bi dosegli boljši izkoristek pri vlivanju jekla, so skoraj vse jugoslovanske železarne vpeljale vplivanje po kontinuirnem postopku, pri katerem so potrebni specialni livni in pokrivni praški.

Livni prašek sestavljajo v glavnem spojine SiO_2 , Al_2O_3 , Fe_2O_3 , CaO , MgO in dodatna talila. V stiku s tekočim jeklom nastane troslojni sistem, pri čemer se spodnji sloj tali in tvori tekočo žlindro, ki v obliki finega filma omogoča mazanje med stenami kristaliza-

(Nadaljevanje na 5. strani)

Emblem letošnje akcije „Inovacije za stabilizacijo“ v kateri je dobil priznanje „Zlato verigo inovacije“ tudi domžalski TERMIT

Kje sta pokopana talca Andrej Blejec iz Mengša in Stanislav Jerman iz Preserij?

Po treh letih amaterskega raziskovalnega dela o vojnih zločinih okupatorja sem prišel do presenetljivega odkritja in sem brez samohvale edini v Sloveniji, ki nezmotljivo vem, kako so gestapovci sestavili spiske za streljanje talcev v dobi najhujšega terorja, to je poleti 1942. leta. Kaj to pomeni, pove primer, da so med 21-imi talci ustreljenimi 26. julija 1942. leta v Retnjah pri Trziču zapisani trije kmečki fantje iz Gabrške gore nad Škofjo Loko, taisti trije pa so zapisani tudi na spomeniku 50 talcem ustreljenim čez dva dni v bistriškem klancu. Dvakrat pa jih niso streljali in na enem od teh spomenikov je pomota in jaz sem že sporočil občinskemu odboru ZZB NOV Kranj, na katerem spomeniku so imena pravilno in na katerem nepravilno zapisana. Tudi število ustreljenih v raznih krajih je različno opisano v raznih knjigah.

V knjigi: Pomniki narodnega osvobodilnega boja v občini Kranj, ki jo je izdal obč. odbor ZZB NOV Kranj 1975. leta, je zapisano, kako so Nemci 25. julija 1942. leta zjutraj pripeljali z avtobusom, ki sta ga spremljala dva oklopnjaka, 11 talcev in jih ob česti v Kokri postrelili. Vsi so bili ostriženi na čisto, le eden je imel dolge lase, lepo novo obleko in položene čevlje. Domačini so morali talce pokopati na kraju, kjer so bili ustreljeni, po vojni pa so jih preko-

pali in pokopali na pokopališče v Kokri. Na kraju ustrelitve je spominsko obeležje, na katerem piše, da so tam postrelili 11 neznanih talcev.

Po 39-ih letih sem na podlagi že omenjenega odkritja točno ugotovil, kdo so bili ti doslej neznani talci postreljeni v Kokri. Med njimi sta dva iz domačinske občine, in sicer Andrej Blejec iz Mengša in Stanislav Jerman iz Preserij.

Andreja Blejca, 30-letnega čevlarja iz Mengša, so Nemci aretirali

zjutraj po vstaji v kamniškem okrožju, ki je bila v noči od 27. na 28. julij 1941. leta. V tej vstaji je bil Andrejev brat Tone Blejec vodja mengeške skupine upornikov (padel je na Golčaju 28. oktobra 1941. leta kot član štaba Kamniškega bataljona).

V družini Blejec je bilo osmero otrok, Franc, Miha, Feliks, Tone, Andrej, Polona, Mihaela in Frančiška. Od bratov ni nihče živ. Oče je bil tesar in zelo dober godec, harmonikar. Brata Andreja in Miha so aretirali istega jutra, očeta Andreja pa nekaj dni pozneje in ga s hčerko Mihaelo Petek in snaho Marijo Blejec (ženo sina Andreja) izgnali v taborišče. Vsi Blejčevi iz te družine so bili na strani OF in NOG, vendar si niso v sorodstvu s komandantom Kokrškega odreda, narodnim herojem Matijo Blejcem-Matežem.

Po vstaji na Kamniškem julija 1941 so Nemci aretirane Mengšane zaprli v Kamnik, jih tam priključili drugim aretirancem, zvezali po dva in dva ter odpeljali v Begunje. Od te skupine so bili 2. avgusta 1941 v Vrbančevi cegunci pri Begunjah ustreljeni prvi talci na Gorenjskem (udeleženci vstaje na Kamniškem): Leopold Dremelj (dan pred svojim dvajsetim rojstnim dnevom), Mirko Eksler, Alojz Glavič in Ignac Hren.

Aretiranci iz Mengša — Janez Koželj, brata Miha in Andrej Blejec, Ivo Lipar in Jože Per so bili obsojeni od tri do šest mesecev zapora. Enajstega septembra 1941 so jih odpeljali v taborišče Krieseldorf-Kraut, 30 km od Spittala v Avstriji. V tej okolici je bilo več kazenskih taborišč in so kaznjence po potrebi premeščali iz taborišča v taborišče. Tudi Andrej Blejec je bil najprej v Krieseldorfu, nazadnje pa v Krautu. Obsojen je bil na šest mesecev, njegov brat Miha pa na tri mesece zapora, toda nikogar niso izpustili v določenem roku.

Nasprotno, mnoge so pripeljali nazaj v Begunje in jih brez sojenja določili za talce. Tako je bilo tudi z Andrejem Blejcem.

Stanislav Jerman je bil rojen v Kranjski gori. Ko je bil star 3 mesece, mu je za posledicami pljučnice umrla mati. Oče, financer, ga je dal v oskrbo svoji materi in sestri v svoj domači kraj Preserje pri Radomljah. Gestapo ga je iz neznanega razloga aretirali v Ljubljani in odpeljal v begunjski zapor.

Med ustreljenimi v Kokri je bil tudi Peter Peterka iz Klopca nad Dolskim. Tu ga omenjam zato, ker je njegov brat upokojeni učitelj v Dragomlju. Po njegovih podatkih

so brata aretirali v Kamniku, ker je hvalil partizane. Vendar brat ne ve, kje so ga aretirali in kdo bi o tem kaj vedel povedati.

Julijan Jerman, brat Stanislava Jermana, se mi je za odkritje bratovega groba in usode pismeno in telefonski zahvalil. Sporočil mi je, da je bil že na bratovem grobu v Kokri.

Moja želja je sicer bila, da bi enkrat prišli vsi sorodniki talcev postreljenih in pokopanih v Kokri skupaj. Vendar o sorodnikih treh talcev še vedno nimam naslovov in nobenih podatkov, čeprav sem jih iskal preko časopisov TV-15 in Nedeljskega dnevnika. Ta mesec pa sem sam tudi zelo zaposlen, ker pravkar urejam krtačne odtise za mojo novo knjigo Semenj v Bistrici, v kateri bom podrobno opisal nekatere vojne zločine. V knjigi bo na treh straneh objavljen letak o ustrelitvi 133 talcev v zadnjih dneh julija 1942. leta s podatki, kje je bil kdo in kdaj ustreljen, pa tudi kje je kdo pokopan. Z Moravske so na primer nekateri sorodniki talcev v zmoti, ko so piscu knjige o moravski dolini rekli, da sta bila dva iz te doline ustreljena na Hrušici. Nihče iz domačinske občine ni bil ustreljen na Belem polju pri Hrušici, bili pa so v Retnjah in dva 16. julija 1942. leta v Kovorju pri Trziču (eden od teh je bil gostilničar Ivan Bergant iz Krašca).

Koreno so opisovali že mnogi pisci, vendar bo ponovno v tej moji knjigi, v kateri bom objavil nekatere nove vidike te drame in izjavo domačina, ki je bil za časa požiga na delu pri urejanju struge Save pri Litiji, drugi dan po požigu pa je po pogoriščih zbiral ožgane koščice pogorelih domačinov. To izjavo bom objavil v tem glasilu prihodnjič.

Za konec še to: Na pokopališču talcev na vrtu begunjske graščine sta na dveh spominskih kamnih zapisana Andrej Blejec in Stanislav Jerman. Treba bo urediti, da se ta dva kamna z napisi preneseta v Kokro. To pa ne sme storiti posameznik, temveč je to delo obč. odbora ZZB NOV Domžale in drugih občinskih borčevskih organizacij, iz katerih so talci postreljeni in pokopani v Kokri, kajti vsi ti imajo svoja obeležja na pokopališču na vrtu begunjske graščine.

Jože Vidic

(Nadaljevanje s 4. strani)

torja in strjujočim se jeklom, kar na jeklu preprečuje tvorbo površinskih napak. Srednji sloj je prehodni, zgornji sloj pa ostane nespremenjen v obliki finega praška, ki ščiti površino jekla oksidacijo in prehitro izgubo toplote.

Pokrivne praške uporabljajo za pokrivanje taline v livnem loncu za zmanjšanje toplotnih izgub. Pri kontinuirnem vlivanju uporabljajo še specialne pokrivne praške za razdelilnik, ki je vmesna naprava med livnim loncem in kristalizatorjem. Te vrste pokrivni praški so sestavljeni tako, da imajo poleg izolacijske še visoko sposobnost povezave nemetalnih vključkov, zlasti Al₂O₃.

Uspeh prenosa v proizvodnjo

Po navodilih tujih dobaviteljev opreme so naše železarne sprva uporabljale te praške iz uvoza, a že kmalu se je pojavila potreba, da bi prašek izdelovali doma. V dogovoru z železarnami se je tega lotil

TERMIT iz Domžal. Opravili so potrebne raziskave v laboratorijskem in polindustrijskem merilu, nato pa so v letu 1978 začeli izdelovati in preizkušati uporabo praškov v železarnah v Sisku, Zenici in Smederevu.

V letih 1979 in 1980 sta začeli železarni v Zenici in Smederevu, ki imata pri nas največje naprave za kontinuirno vlivanje jekla, uporabljati izključno domače livne praške. Leta 1980 se jim je pridružila še železarna Jesenice, ko je začela obratovati njena konti naprava.

Ekonomski učinek

Jugoslovanske železarne potrebujejo že sedaj vsako leto cca 2.000 ton livnih praškov, kar odgovarja vrednosti cca 16 milijonov dinarjev. Ker so cene inozemskih praškov za 25 odstotkov višje, bi z domačimi prihranili na devizah za cca 20 milijonov dinarjev letno. Pri tem pa ni upoštevana izdelava pokrivnih praškov, ki je šele v fazi industrijskih poskusov za razne kvalitete jekla.

Podljubelj — taborišče smrti

„Obtožujem“ tako piše na spomeniku okostnjaka z izvotljeno glavo in s široko razprtimi čeljustmi nemo vpije med vrhove Karavank. Svoje dolge, na široko razprte roke nemočno dviga v zrak.

Med šestimi kamnitimi skladi, razklatih sredi nekdanjega pekla, ki se je v poletju 1943 odprl med Karavankami, se okostnjak dviga na kraju, kjer so — mnogi se tega še spominjajo — padali pod udarci bikovke in kamnitega tovara graditelji podružnice Mauthausna tega edinstvenega kontracijskega taborišča na Slovenskem.

Predor na Ljubelj so gradili z obeh strani: na severni strani je bila druga podružnica Mauthausna podobna tej na naši strani.

V krvi in znoju so na obeh straneh umirali taboriščniki skoraj vseh narodov Evrope.

Taborišče v Podljubelju ni bilo veliko, imelo pa je vse lastnosti Mauthausna ali Dachaua.

Na nepravilnem zemljišču so stale barake okrog pa dvojna vrsta električne žice. Vsakih pet metrov je stala opazovalnica, na stolpu pa reflektor, ki je zlovesče krožil vso noč. Oko mitraljezca v stolpu je budno motrilo okolico. Vodja taborišča si je omisli tudi krematorij. Ta še vedno stoji v grapi nedaleč od barak.

Bil je julij 1943, ko so prišli prvi taboriščniki. Vsak dan so se vzpenjali na vrh in vračali s tovorom bosi, lačni, bičani, opljuvani in ponižani. Mnogi so končali v predoru, umrli od lakote in mraza ter zgoreli v krematoriju.

„Ko bo predor končan, vas bomo vse pobili“, tako je obljubljal gestapo. Do tega ni prišlo. Ko so bile Karavanke predrte in pot odprta je služila predvsem, da so se ob kapitulaciji valile z naše strani proti severu kolone bežečih

Nemcev, ustašev, četnikov, domobrancev in vseh vrst izdajalcev.

Danes je Ljubelj odprta meja za vse. Na tisoče turistov potuje predvsem v poletnih mesecih skozi predor in naprej po mednarodni cesti mimo spomenika. Marsikdo se ustavi pred obtožujočim okostnjakom, morda celo zločinci sami.

Tudi naši ljudje bi se morali bolj spominjati teh strašnih dni, ko hitijo mimo spomenika in se vračajo z dobrinami iz Avstrije. Vsako leto znova se zbiramo na tem kraju, da bi se spomnili vseh, ki jih ni več in da bi mlademu rodu vcepili v zavest, da se take grozote ne smejo več ponoviti.

Letos praznujemo štiridesetletnico vstaje. Želeli bi jo proslaviti bolj množično kot sicer, pa tudi obuditi spomine na žrtve.

Spominska svečanost bo 30. maja 1981 ob 10. uri ob spomeniku v Podljubelju pod geslom: „Srečanje internirancev z mladino“.

Borci, aktivisti, interniranci, člani SZDL, mladina bodite pozorni na obveščanje v lokalnem časopisu!

Na ta dan bodo iz Kamnika, Domžal in Mengša vozili posebni avtobusi.

Marica Brejc

Boris Lenček

Ob 40. obletnici vstaje smo se odločili, da v naši priljubljeni rubriki predstavimo Borisa Lenčka, ki je sam sodeloval v tistih začetkih upora slovenskega naroda.

Moja mlada leta ...

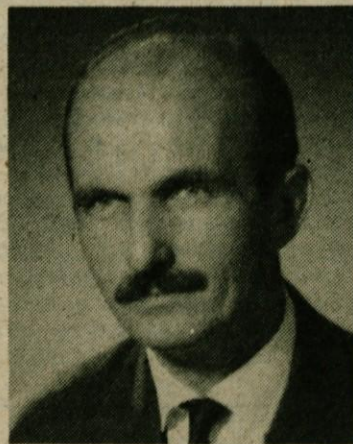
Moja mati in oče sta bila zavedna in napredna Slovenca in sta tudi mene vzgajala tako: bodi predvsem zaveden Slovenec, pošten in delaven. Poslala sta me v gimnazijo v Ljubljano in pozneje na univerzo. Vsak dan v lepem ali grdem vremenu, soncu, dežju ali snegu brez štipendije in brez denarja za malico ali kosilo; v torbi pa knjige, zvezki, kos kruha. Zjutraj ob petih z vlakom v Ljubljano, popoldne domov ob treh ali štirih. Sleherni dan je bilo tako, leto za letom, skoraj deset let.

Vsa družina je bila pri Sokolu. Meni je članstvo v Sokolu pomenilo predvsem telovadbo, pozneje pa nastopanje v dramskem krožku. Živel sem na vasi v Radomljah. Bratje Pirši so bili moji tovariši zlasti Jože, Stane in Rudi. Seveda nas je bilo na vasi takrat še veliko mladih n.pr. Ivan Jerman (Mavric), Miha Jerman, Bojan Kristof, Rudi Bolka; vse nas je vezalo mnogostupnega: telovadba, nogomet, planinarjenje, plavanje in druga veselja in tegobe vsake mladine.

Nad Jugoslavijo so se pričeli zgrinjati temni oblaki. Vse bolj se nam je bližala vojna. Bili pa smo premladi, da bi lahko doumeli kaj nam ta čas prinaša, predvsem pa smo zaupali, naivni, kot smo bili, sposobnosti našega vodstva in borbeni pripravljenosti jugoslovanske armade.

V razgovorih, ki sem jih imel s tovariši Marjanom Dermastio, Bukovcem Francem, Sturmom Antonom in Jermanom Mirkom sem spoznal še drugo stran dogajanja v predaprilski Jugoslaviji.

Odprli so mi oči o izkoriščanju delavcev in kmetov o strankarskih bojih meščanskih politikov in končno odkritem sodelovanju z nacistično Nemčijo.

Na ljubljanski univerzi sem se takrat pridružil klubu prijateljev Sovjetske zveze in v marčevskih dogodkih pridno razbijal šipe hotela Miklič. Seveda sem jih dobil s pendrekom in to je bilo moje prvo resno srečanje s policijo.

Stopil sem v revolucijo ...

Nemški napad na Jugoslavijo sem doživel doma, videl sem prvo bombardiranje (letalski napad na domžalsko radio postajo), naslednji dan pa sem se, kot dobrovoljec pridružil jugoslovanski armadi. Daleč seveda nismo prišli — le do Litije. Tam je bil konec iluzij o stari Jugoslaviji in o borbenosti jugoslovanske armade. Domov sem prinesel puško, municijo uniformo vse lepo namazal in zavil, zavezal ter spravil na podstrežje Jermanovega kozolca, kjer

(Nadaljevanje na 7. strani)

Jure VULKAN, st.

S POTI SPOMINOV:

Tretje nadaljevanje:

V nadaljevanju iz zadnjega zapisa o poti spominov se spomnimo, da sva še vedno v Češnjicah in ko se po enournem počitku podava naprej so čevlji že spočiti; pa zdravo do prihodnjic in že je pred nama šolsko poslopje. Plošča je vzdignjena na njej, mimoidočega spomni, da je v teh predelih padlo mnogo žrtev. Saj so se prav v tem hribovju zadrževale partizanske brigade, katerih jedro so sestavljali skoraj vsi za borbo sposobni mladi ljudje; nekateri se začeli niso niti prav živeti, pa so že darovali svoja življenja. Edina njihova krivda je bila ta, da so ljubili svojo zemljo, svojo domovino.

Težki in boleči so spomini na preteklost, toda najina pot vodi nad zaselkom Lipa do Lasena. Na križišču v desno preideva za nekaj časa

v območje kamniške občine, kjer z Rakitovca pelje nova cesta tja dol mimo Pšajnovice v dolino. Tuhinjska dolina, ena najlepših, z novo asfaltirano cesto se razgrinja v svoji lepoti ter prav od Zgornjega Tuhinja preko Smartnega nosi vabljivi pogled celo do Srednje vasi. Zopet spomini nazaj na Kostavsko planino proti Črnicu, kajti pošto je bilo potrebno nositi od Črne preko Črnic do vasi pod Menino in nazaj v enem dnevu vse do nemške ofenzive na te kraje 15. decembra 1944. leta. Precej dobra cesta pelje iz Pšajnovice v Tuhinjsko dolino, enaka pa naju vodi skozi vas naravnost zlatopoljskim vasem naproti. Lovska sreča je kolegu naklonila trofejo v obliki kapitalnega srnjaka in tokrat naj omenim, da je tu njegovo lovišče. Na pobudo predsednika društva je streljal kakih 150

m daleč na nekaj srnjaku podobnega, ki se je nekako skrival. Kaj sedaj ob res lepi plemenski živali, kako strel zagovarjati? Pa se jima je ob čiščenju živali zvalilo kot skala težko breme, srnjak je bil na eno oko slep. Ko že od daleč gledava proti Mali Lašni še pove, da ga je kmet povabil, naj uniči lisico, pa ima sedaj doma nagačeno divjo mačko. To mu verjamem. Pa tudi to, da pozna vse te predele od Kamnika do Trojan in še dlje. Je Palovčan, doma iz partizanske družine; dva brata je izgubil v vojni sam pa je deloval tudi kot terencec, kurir in obveščevalec. Pove mi, da je tudi sem do Pšajnovice večkrat pripeljal v brigado popolnoma oborožene fante, ki so z dopusta v nemški vojski odšli v partizane. Enega je izročil v bataljon Šlandrove brigade prav Ivotu Soncu, ki je bil takrat komisar. Ko v takem razgovoru na najvišjem nivoju hodiva zopet navzdol, na področje naše občine pa spet navzgor do Brezovice, kjer na daleč vidnem gričku počivajo borci, katerim je postavljen

v spomin spomenik. Bližava se Podgori: cerkev — pokopališče — grobišče padlih borcev in žrtev barbarskega divjanja. To celotno področje je bilo med NOB važno za razvoj partizanstva, posebno vlogo je imel tukaj Kamniški bataljon, katerega jedro so sestavljali v večini prav tukajšnji domačini. Zato je okupatorska „višja rasa“ v svoji zaostalosti in podivjanosti v avgustu 1942 te vasi požgala, ljudi pa izselila. Spomenik je vreden, da si ga mimoidoči ogleda, da se pokloni žrtvam. Še eno dolžnost morava izvršiti, poiskati grob Karla Burje. Šopek teloha je bil namenjen njemu, Črtu. Slika v plošči nama kaže vesellega, vedno razpoloženega najinega tovariša z zlatim srcem. Tudi z njim sem vzdrževal zvezo in takrat se mi je priljubil. Sam sem prihajal iz mojega Tuhinjskega okraja čez Veliko Lašno do Straže v njegov lukovski okraj, odkoder je posredoval pošto naprej na TV—G/9 na Prevojah. Prestal je vse grozote vojne, bil je v Kamniškem bataljonu, pa v Šlandrovi brigadi ranjen, nato

me je počakala, ko sem 27. julija odšel v partizane. Med razpadom stare Jugoslavije in med 27. julijem pa se je zgodilo vrsto pomembnih stvari: dr. Marjan Dermastia in drugi stari komunisti so pričeli zbirati okrog sebe predvsem nas mlade, nekatere že organizirane v SKOJ ali partijo, druge, ki so to postali pozneje, kot kandidate in nam pričeli dajati tudi prve naloge. Prva in najvažnejša je bila zbirati in zbrati čimveč orožja, municije in bomb. V razgovorih z vaščani smo morali zvedeti kdo je naš in kdo je za Nemce. Pričeli smo se organizirati v trojke z nalogo, da pazimo na premike policije, žandarjev in vojske; zlasti če je bila kje pomembnejša seja ali sestanek, kjer se je zbralo več ljudi.

Prva naloga

Napad na Sovjetsko zvezo smo tako pričakali že kar dobro organizirani in pripravljeni stopiti na bojišče. Prva naloga, ki smo jo dobili je bila „napisna akcija“; v njej smo v Radomljah, Preserjah in Homcu po skoraj vseh hišah izpisali gesla: Smrt fašizmu, Dol z osvajači, Živela OF itd.

Tako sem okupacijo doživljal s čedalje večjim odporom, v meni je rasla mržnja in sovraštvo do Nemcev in domačih podreptikov, ki jo je stopnjevala čedalje večja krutost okupatorja, ki se je zlasti pokazala pri zapiranju in preseljevanju naših ljudi. Če ne bi bil pravočasno opozorjen bi tudi sam bil njihova žrtev. Tako pa sem se umaknil k teti na Hudo in tam živel vse do odhoda v partizane.

Pripravljeni na vstajo

Na samo vstajo smo bili v Radomljah zelo dobro pripravljeni. Zadnji dan pred samo vstajo je zasedal na Opekarni Vojno-revolucionarni odbor kamniškega okrožja; Med drugim je bil določen dan: 27. julija 1941 se prične oborožena vstaja. Nam mladincem je bilo ukazano: oborožiti se in v primerni obleki (uniformi) zbrati se pri Kriškarjevih smrekih. Takoj po zboru moramo uničiti čimveč telefonskih drogov in onesposobiti most na Kamniški Bistrici. Po končani akciji kreniti na hrib Hrastovec nad vasjo Brezovica pri Dobu in tu postaviti taborišče. Naša prva naloga je bila zbrati čimveč borcev, sposobnih za boj. Vse moramo čimbolje oborožiti in

preskrbeti zanje primerno obleko, šotore, odeje, hrano. Vzpostaviti moramo zvezo s terenom in štabom bataljona. Predvsem pa se moramo vojaško organizirati in preskrbeti za varnost taborišča. Takoj v naslednjih dneh so pričeli prihajati v taborišče (imenovali smo jo radomeljska) dr. Marjan Dermastia – komandant bataljona, Šturm Tone komisar, Tomo Brejc – sekretar okrožnega komiteja, Franc Bukovec pa je bil veseskozi z nami.

Iz tega taborišča smo naredili precej akcij. Moja prva akcija, v kateri sem doživel ognjeni krst, je bila, ko smo poskusili likvidirati nemškega civilnega komisarja Thale-ta, ki je stanoval v vili pri homški železniški postaji. S tov. Stefanom Stanglom sva imela nalogo vdreti v hišo, kar se nama je z bombami tudi posrečilo, vendar samega komisarja nisva našla. Tičal je s svojim pomočnikom na podstrešju, odkoder je zelo vneto pokal po nas, ko smo že šli proti Homcu. V akciji je bila ranjena samo kuharica, komisar in pomočnik Kvas pa tako prestrašena, da sta si izbrala drugo bivališče.

Zaseda Nemcem ...

Mnogo resnejša je bila zaseda, ki smo jo postavili Nemcem na Zelodniškem mostu. Dobili smo namreč obvestilo, da bodo Nemci okrepili postojanko v Moravčah. Da bi to preprečili, smo jim zvečer v začetku avgusta postavili zasedo v katero je pripeljala predhodnica, na motorju s prikolico. Pod streli iz neposredne bližine so bili takoj mrtvi vsi trije Nemci, ko pa sta Stefan Stangel in Miha Jerman hotela pobrati mitraljez in puške ju je oplazil rafal iz mitraljeza iz katerega so z njim vžgali Nemci s kamiona, ki je vozil za predhodnico. Stangel je bil pri tem težko ranjen (eksplozirali so mu naboji na trebuhu). Zaseda je seveda vžgala po Nemcih na kamionu, vendar se je morala zaradi velike sovražnikove premoči in ranjenca umakniti.

Borba na Hrastovcu

Nekaj dni za tem so nas Nemci napadli na Hrastovcu. Okrog dvesto policistov nas je sicer poizkusilo obkoliti v samem taborišču, ker pa smo bili že ponoči obveščeni o napadu (Skok je obvestil Kegljočiča, ta pa Miša z Gorjuse), smo se iz taborišča pravočasno umaknili (odnesli smo tudi vso opremo na varno), vendar smo Nemce napadli v hrbet, ko so že sklepali obroč okrog

taborišča. Presenečenje je bilo silovito. Nemci se sploh niso znašli, pričakovali so napad iz taborišča, zapokalo in zadelo pa je v živo od spodaj. V kratki borbi je nekaj Nemcev padlo, več jih je bilo ranjenih. Mi smo se brez žrtve zmagovito umaknili proti Krumpkeru. E no uro zatem, ko so Nemci že odšli, pa smo bili zopet v taborišču: bogatejši za veliko izkušnjo: partizan napada sovražnika vedno od tam, kjer ta misli, da ga ni!

Dva dni po borbi na Hrastovcu smo dobili povelje naj se četa poda na Rašico. Na pohodu smo ob Mengšu naleteli na skupino partizanov, ki se nam je pridružila in smo skupaj nadaljevali pot. Tu sem spoznal tov. Blejca, ki je vodil to mengeško skupino. Na Rašici smo se pridružili raškiški skupini pri kateri so že bili borci dupliško-kamniške skupine. V nekaj dneh na Rašici so se skupine vojaško in politično oblikovale, nastal je 1. Kamniški bataljon. Poveljnik bataljona je postal dr. Marjan Dermastia, politični komisar pa tov. Anton Šturm. Bataljon je imel tri čete: radomeljsko, mengeško-moravsko in raškiško. Veliko nas mladih je bilo te dni sprejeti bodisi v SKOJ ali partijo. Jaz sem takrat postal tudi formalno član SKOJ-a. Kako težko je bilo postati član KP, koliko vojaških naporov, koliko borb, koliko maršev in drugih dokazov je bilo potrebno, o tem samo tole:

Član KP sem postal šele februarja 1943, ko sem bil že skoraj pol leta v Cankarjevi brigadi, ko sem se prebil skozi vse borbe vseh ofenziv od Krimske do Roške, ko sem se bojeval od Črne vasi par kilometrov od Ljubljane v jarkih ljubljanskega barja pa do Stojdraga na Gorjancih, kjer je Cankarjeva brigada razbila ustaško postojanko, ko je popel skupaj z drugimi slovenskimi in hrvaškimi brigadami razbila in uničila celo italiansko divizijo v bojih od Karlovca pa do Samobora pri Zagrebu.

Pohvale za bojne uspehe

Po borbi na Kolovcu koncem avgusta 1941 se je morala radomeljska četa zaradi silnega pritiska umakniti čez Savo in mejo na ozemlje, ki so ga imeli takrat zasedene Italijani, so prišli v naše taborišče tov.: Kidrič, dr. Bebler in dr. Neuberger. Za velike zasluge v bojih in za junaštvo, ki ga je četa pri tem poakzala je bila pohvaljena in tov. Kidrič nam je izročil prvo bojno zastavo. Jaz sem moral zaradi bolezni za nekaj časa na zdravljenje v Ljubljano,

od tam v Sodražico od koder sem v začetku leta 1942 zopet šel v hribe in se na Travnici pridružil četi Krimskega bataljona. V številnih bojih tega bataljona sem sodeloval vse od Črne vasi, Iža, Iške vasi, Želimelja, Turjaka, Golega, Roba, Zapotoka do Sodražice, Blok do Medvedjeka. Na Zapotoku je delovala takrat partizanska bolnišnica, ki jo je vodil dr. Milavec. Tu sem pričel delati kot medicinec, tako da sem od časa do časa prihajal iz čete v bolnišnico, zlasti če je bilo več ranjenecov in je bila potrebna moja pomoč. Tu sem si zelo obogatil svoje pomanjkljivo znanje, saj sem s študijem medicine komaj dobro začel pred pričetkom vojne. Ko so se Italijani začeli v ofenzivi poleti leta 1942 približevati Zapotoku, sem bil določen za evakuacijo ranjenecov, ki sem jih srečno pripeljal na Ravno goro, od tu do Loškega potoka in naprej v zasilno bolnišnico so jih vodili drugi, jaz pa sem dobil četo borcev in nalogo, da se z njimi prebijem skozi italijanski obroč. Tako sem prišel v Kočevski bataljon, ki je po roški ofenzivi cel postal II. bataljon Cankarjeve brigade. V tej brigadi sem bil do spomladi leta 1943, ko sem s tov. Dušanom Kvedrom odšel na Štajersko. Najprej sem bil v Kamniškem bataljonu, poleti 1943 pa so me poslali v Koroški bataljon za bat. bolničarja. Pozno jeseni sem se vrnil nazaj na Gorenjsko in bil v I. in II. bataljonu Slandrove brigade. Aprila 1944 pa so me prekomandirali v Tomšičevo brigado za brigadnega sanitetnega referenta. Šef sanitetnega odseka XIV. Udarne divizije sem postal v pozni jeseni 1944. leta, ko je tov. dr. Benigar s svojega položaja v diviziji odšel v IV. op. zono. Na tem položaju sem ostal do jeseni leta 1945, ko sem zaradi težke bolezni moral na zdravljenje na Golnik. S Tomšičevo, kot tudi s štirinajsto sem se udeležil mnogih, mnogih bojev, pohodov in rešil nešteto ranjenecov ter jih spravil na varno v bolnice ali tudi k našim zvestim kmetom, kjer so ozdraveli in se zopet vrnili v boj. S štirinajsto sem ob kapitulaciji Nemčije prišel na Koroško v Velikovec, Celovec in celo do Gospe Svete, našega najsevernejšega kraja v Avstriji. Zal smo morali komaj osvobodeno Koroško zopet zapustiti, vendar smo se že 15. maja 1945 kot zadnji v Evropi bojevali z ustaši, četniki, belogardisti in Nemci v slavni bitki na Poljanah v Mežiški dolini. V Domžale sem prišel leta 1954 potem ko sem po težki bolezni ozdravil, vendar za službo v armadi nisem bil več sposoben.

kurir. Pa mu je pred leti pripeljal nasproti, tam dol na velikokrat prekleti glavni cesti avto in sedaj se lahko le pokloniva njegovemu spominu.

Po dveh urah zmerne hoje za markacijami, se mimo šole višje na hribčku bližava vasi Trnovče. Kmet Godina je lansko leto svojo staro hišo podrl in sezidal novo. Na grobo je že postavljena, v kletnih prostorih ima le zasilno bivališče, pač ni denarja. Zelo neprijetno je v teh mrzlih dneh za štiri majhne otroke. In ko naju že od daleč opazijo, je že na zunanjih stopnicah pripravljen stol, zabojček s knjigo in žigom. V knjigi nas je že 154, napraviva zaključek, da nekateri pohodniki opravilo le posamezno etapo in da kjer končajo se naslednjič vrnejo na nadaljevanje. Sestošolka Maja prinese še domači sadijček in ko jo vprašam, če imajo tudi mošt, mi pritrdi. Kaj pa, če bo ata rekel, da ga nimate, kaj bova pa naredila, ji ponagajam. Oče je bil vesel, ko sva se v kleti razgovorila. Skupno smo pokušali mošt, še v nahrbtnik nama

je dal steklenico, za popotnico, je dejal. Dobri ljudje, še vedno taki kot med vojno, radodarni. Odslej ne bova več nosila žganja od doma kar sva potrdila tudi z žigom v knjižico. Pa adijo, k vam še pridemo.

Slabši kolovoz zavije v Obršah malo navzgor v desno k požgani domačiji. Spominsko obeležje pove, da je bil tam doma Tomaž Novak-Srečo, namestnik komandanta Slandrove brigade. Spotoma navzdol pozdraviva še Črtovo ženo in njeno hči, obiska sta se razveselili. Pa še pridita!

Z glavne prometne žile tega zlatopoljskega terena, kot smo ga nekoč imenovali, se najina označena transverzala obrne proti Preserjam. Prečkava kolovoz, ki pelje iz Straže proti Veliki Lašni. Ta pot je bila v letu 1943 posebno pa še leta 1944 zelo prometna. Tu je potekala glavna povezava preko Zasavja na Dolenjsko ter v smeri Tuhinja in čez Črničev na Štajersko, kamor so odhajale neštete kolone Revirčanov v enote XIV. divizije, pa brigade, terenci in še in še.

Dogodek, katerega se bodo spominjali udeleženci vse življenje, se je zgodil 15. oktobra 1944. leta.

Tukaj smo šli takrat iz Sovinje Peči pod Črničevom na Moravsko po mast, za gospodarsko komisijo. Naš teren je bil glede hrane precej slabo oskrbovan, toda treba je bilo nasititi mnoge, kateri so hodili v obe smeri. Ko sem 13. oktobra končal svojo kurirsko dolžnost, so me povabili, da grem z njimi nekam pod Trojico. Kako da ne, saj je poteklo že nekaj časa, ko so me ravno od tam preselili na to področje. Jože Per Nande, Jaka Zanoškar – Saki, z nami je bil še en Nande, ekonom gospodarske ter tudi Lojze Poljanšek hišni gospodar, kjer je bilo pri njemu vse dogajanje tistega prometa, saj so tam tudi kuhali in sestankovali. Glavno cesto smo prečkali ponoči v Trnjam in že smo bili v dopoldanskih urah v Stegnah pod Trojico. Čakajoč na kosilo in seveda na mast, se pojavijo belčki ter z vsem orožjem udarijo na vrt, kjer smo počivali. Čakali nismo: v mraku planemo zopet čez cesto

brez masti, kar precej lačni in v jutranjih urah zagledamo na prelazu Velike Lašne proti severu pobočje svobodnega predela na Tuhinjsko cesto. Skozi tanki sloj jutranje meglice zagledamo velikansko dimno zaveso v smeri Črničva proti našemu partizanskemu domu. Lojze krične, „pri nas gori.“ Ne verjame, strmimo, grozno! Kaj sedaj? Le Saki nosi brzostrelko, ostali imamo samo pištole. Po klancu navzdol proti potoku je zaseda. Nazaj v Lašno! Nihče ne ve nič.

Begamo in zvečer prespimo, same počivamo, ne spi nihče od nas tam v gozdu nekje pri Vranji Peči. Zjutraj ponovno po klancu brez novic, kako, zakaj, kje? Zasede ni več. Utrujeni, lačni, neprespani, samo slutnje, zle slutnje vrtajo možgane, ko naša kolonica mimo Piršvega čez Snovik in po grapasti cesti krene strmo proti zaselku. Neka moreča tesnoba se nam vleče v dušo.

(se nadaljuje)

Kaj je z rastjo cen?

Po ponovnem skoku cen v prvem mesecu letošnjega leta, so se cene v februarju nekoliko umirile.

Ali je to posledica zavedanja nas samih, da samo s povečevanjem cen le ne bomo stabilizirali našega gospodarstva, ali počasnejši rasti cen botruje težji prodor do njihove odobritve.

Poglejmo, kaj se dogaja, oz. kakšni ukrepi se predvidevajo, da bi zadržali rast cen:

– v Beogradu je podpisan dogovor o cenah, ki naj bi letos zadržal rast cen izpod lanskega nivoja, medtem ko pri podražitvah osnovnih živil predvideva kompenzacije. Najpomembnejše pa je v dogovoru to, da preprečuje rast dohodka TOZD samo skozi dvigovanje cen;

– v občini smo ustanovili Skupnost za cene, v javni razpravi pa je tudi družbeni dogovor o

skupnosti za cene občine Domžale. V okviru te skupnosti bodo udeleženci uresničevali:

a) samoupravno urejanje razmerij na področju cen proizvodov in storitev v pristojnosti občine v skladu s sprejeto ekonomsko politiko,

b) usmerjanje in razvijanje samoupravnih odnosov in usklajevanje interesov samoupravnih organizacij in skupnosti za uresničevanje njihovih pravic in dolžnosti na področju cen proizvodov in storitev, v pristojnosti občine,

c) uresničevanje sodelovanja in usklajevanja stališč o vseh vprašanih, ki so skupnega pomena za udeležence pri pripravi osnov za določanje in izvajanje politike cen, in o drugih vprašanih z delovnega področja skupnosti ter predlaganje ukrepov za izvajanje politike cen,

d) zagotavljanje pogojev za

oblikovanje družbene kontrole cen, ki jo izvajajo samoupravne organizacije in skupnosti in potrošniki,

e) usklajevanje stališč in interesov temeljnih in drugih organizacij združenega dela in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti pri predlaganju, določanju in izvajanju politike cen.

Seveda se vprašamo ali je to in vse ostalo, kar je v dogovoru navedeno dovolj.

Iz dosedanje prakse vemo, da je zdravih in nezdravih teženj po dvigovanju cen veliko, da ob vsem tem v marsikateri delovni sredini večina delavcev o predlogih oz. kar zahtevah po višjih cenah, nič ne ve, da torej sploh ne gre za samoupravne odločitve, temveč za nestabilizacijsko samovoljo posameznikov.

Torej je nujnost po takojšnji aktivnosti družbenopolitičnih organizacij v TOZD neobhodna, zato ne bi smelo biti OO ZK in OOOZS, ki se ne bi aktivno vključevala v obravnavo s področja cen.

V letu 1980 smo preko OO ZS vodili akcijo „nihče pod 5.000 OD v naši občini“, vendar je vse pridobljeno preko tega, sedaj z dvigom cen, izničeno.

Zato se morajo družbenopolitične organizacije in strokovne institucije resno zamisliti nad tem in se vprašati, „KAKO NAKO NA-PREJ?“.

M. P.

OGLAS

Pomočnico za gospodinj-ska dela – 2 krat tedensko v popoldanskem času sprejme 4-članska družina v Radom-ljah.

Naslov v uredništvu OP.

Prodajam mizo in 4 stole (tapicirane) ter birmansko obleko, belo – dolgo za 10 let iz uvoza (vse novo).

Ponudbe pod „ugodno“.

Oskrba z vodo na področju Preserij, Homca in Nožice

V zadnjem času se nam na področju, ki ga oskrbujemo s pitno vodo iz črpališča Homec in Nožice, večkrat pojavlja pomanjkanje vode, delovni pritisk v cevovodih je v veliko primerih 1 – 1,5 bara, tako da tudi električni bojlerji nimajo svojega efekta. Zato dajemo nekaj pojasnil, ki naj bi osvetlila nastajajoče probleme v celoti, tako da bi bili tudi uporabniki seznanjeni z vsemi dejstvi.

Vodovodni sistem Preserje je bil grajen v letih 1957–1960. Gradnjo in tudi kasnejše upravljanje je vodil vodovodni odbor Preserje. Zgrajena sta bila dva vodnjaka: eden južno od Homca globine cca 40 m in z zmogljivostjo 14 l/s ter drugi v Nožicah. Pri njegovi gradnji je prišlo do precejšnjih težav, ker so graditelji že na nekaj metrih naleteli na živo skalo ter prenehali z nadaljnjim delom. Zaradi tega ta vodnjak nima prave funkcije, ker je dotok vode manjši od potrošnje.

Omrežje je bilo zgrajeno v naseljih na desnem bregu Kamniške Bistrice: Zg. Jarše, Preserje, Homec, Nožice in Šmarca.

Po prenehanju dela Vodovodnega odbora Preserje, je celoten sistem prevzelo v upravljanje Komunalno podjetje Domžale leta 1975. Od takrat pa do danes je bilo izvršeno generalno popravilo črpalke v črpališču Homec ter čiščenje vodnjaka, ker je le-ta zaradi velike peskonosnosti podtalnice, precej izgubil na zmogljivosti. Izvršena so bila tudi večja vzdrževalna dela na črpališču Nožice, vendar se tu ne da na zmogljivosti nič popraviti.

Precejšnja urbanizacija celotnega področja, kakor tudi višji življenjski standard prebivalstva iz leta v leto stopnjujeta potrošnjo na celotnem področju. V naslednjih preglednih tabelah želimo prikazati porast črpanja vode po letih, prav tako pa tudi porast števila gospodinjstev po naseljih:

Črpanje vode v 000 m ³	Leta 1978	Leta 1979	Leta 1980
Homec	300	326	342
Nožice	76	77	70

Podatki so iz lastne statistike.

Naselje	Število prebivalcev leta:			Indeks 1969
	1961	1971	1978	
Zg. Jarše	330	324	328	0.99
Preserje	711	961	1184	1.66
Homec	321	411	479	1.49

Podatki občinske statistike

Iz obeh zgornjih preglednih tabel je takoj opazna razlika med porastom prebivalstva, ki je bil skokovit zaradi novih zazidalnih področij, ter načrpano vodo, ki narašča letno povprečno za 4 %. Ta porast je omejen z več faktorji. Osnovni je črpalna zmogljivost in omejena količina razpoložljive vode, drugi, ki je morda še bolj zaskrbljujoč, pa je propustnost cevovodov. Osnovna mreža je zgrajena s cevmi zadostnih profilov, medtem, ko so hišni priključki zaskrbljujoči. Predvsem v Nožicah in delu Homca ob šoli so primeri, ko je na cev Ø 3/4 ali 1" vezanih 10–15 stanovanjskih hiš. Če primerjamo s sedanjim stanjem, ko zaradi veliko večje porabe nove objekte na drugih področjih posamezno priklapljamo s cevmi Ø 1", ni potrebna nobena razlaga več, da končni objekti ne morejo imeti ne dovolj vode, ne zadostnega pritiska.

Dodaten problem je še nastal v marcu 1981, ko smo zaradi malomarnega odnosa dveh obrtnikov začasno prenehali z obratovanjem črpališča v Nožicah. Zaradi nepazljivega dela sta kontaminirala dve zemljišči nad črpališčem, zaradi česar moramo sedaj vršiti izpiranje vodonosnega sloja. Takoj smo seveda stopili v stik s Komunalnim podjetjem Kamnik, od katerega sedaj jemljemo cca 200 – 300 m³ vode dnevno za pokrivanje najnujnejših potreb pri oskrbi prebivalstva, ravno tako pa so bila dana v javna sredstva obveščanja obvestila o omejitvi potrošnje vode na tem področju. To pa ni zaleglo, saj se vrši pranje avtomobilov, zalivanje vrtov, itd. tudi še sedaj, kljub ponovnemu obvestilu.

Ob ponovnem aktiviranju črpališča Nožice bomo pereči problem oskrbe z vodo vsaj delno uredili. Skupaj s krajevnimi skupnostmi Preserje in Homec-Nožice ter SKIS Domžale pa bomo morali reševati gradnjo dodatnega črpališča nad tovarno Lek ter dodatni oskrbovalni cevovod za krožno napajanje hišnih priključkov in hidrantnega omrežja.

Komunalno podjetje
Domžale

Boljša organiziranost invalidov

Letošnje mednarodno leto invalidov poteka pod geslom „Popolno sodelovanje in enakost invalidov“.

Tudi domžalska prireditev, ki jo je društvo invalidov Domžale pod vodstvom prizadevnega predsednika Janka Veita, ki so jo pripravili 28. marca v hali Komunalnega centra, je pokazala večjo stopnjo organiziranosti invalidov.

Velika prireditev Društva invalidov Domžale je bila v hali Komunalnega centra

Obsežnejšo in vsebinsko bogatejšo prireditev so pripravili tudi v Domžalah. Program je bil pestrejši in obširnejši, prireditve pa se je poleg invalidov udeležilo tudi veliko število drugih občanov.

Slavnostni govornik Janko Veit je ob začetku prireditve pozdravil goste na prireditvi in sicer predsednika ZDI Konrada Pavlija, predsednico OK SZDL Marijo Ivkovič, predsednika DI Laško tov. Franca Zganarja in delegacijo iz Laškega predstavnike društva invalidov iz Kamnika, vojaške vojne invalide iz Domžal ter ostale predstavnike društev v občini Domžale.

V obširnem referatu je spregovoril po pomenu mednarodnega leta invalidov ter o nalogah in ciljih, ki si jih je društvo zastavilo. Podčrtal je vlogo in pomen društva, ki jo le-ta ima pri aktiviranju članov za različne družbene aktivnosti.

Kulturni spored na prireditvi so pripravili in izvedli: ženski pevski zbor TOKO iz Domžal, učenci osnovne šole Olge Avbelj iz Homca ter folklorna skupina SKUD Radomlje.

Med programom so tudi pripeli trak na prapor Društva invalidov

Predsednica OK SZDL Marija Ivkovič pripenja trak na društveni prapor

Domžale in sicer ga je pripela predsednica OK SZDL Marija Ivkovič v imenu OK SZDL in Skupščine občine.

Po končanem kulturnem programu so pripravili tovariško srečanje, ki se ga je udeležilo 450 invalidov.

Gotovo bo prireditev znova pripomogla k večjemu vključevanju invalidov v delo društva, s tem pa bodo podani pogoji za to, da v prihodnje uresničijo še več nalog, ki jih je na področju delovanja društva treba uresničiti.

MAB

Razgovor s predsednikom društva invalidov Domžale Jankom Veitom:

PROSTORI – HUDA OVIRA ZA NAŠE DELO

Janko Veit je eden od tistih predsednikov, ki sleherni trenutek posvetijo delu društva, na katerega „čelnem položaju“ se nahajajo. Sicer je član republiškega odbora Zveze društev invalidov Slovenije in sicer zadolžen za območje Domžal in Kamnika.

Društvo invalidov Domžale uvrščajo med najaktivnejše v Sloveniji, saj so ga po uspehih v preteklosti uvrstili kar na drugo mesto v republiki.

Priznanja prejemajo tudi drugod. Vabijo jih k sodelovanju, največje priznanje za opravljeno delo pa jim je bilo izročeno na svečani prireditvi v hali Komunalnega centra ob koncu marca. To je bil tudi razlog, da smo s predsednikom društva Jankom Veitom opravili kratek intervju.

Opišite nam prosim, nekoliko vašo organizacijo. Koliko vas je?

Mednarodno leto invalidov 1981 je mednarodno leto vseh devetih organizacij invalidov. Delovni invalidi so najmočnejša organizacija znotraj invalidnih oseb.

V Sloveniji imamo 32.500 invalidov, od tega v Domžalah 720 članov. Vendar pa ugotavljamo, da je v občini 980 oseb, ki so invalidsko upokojene. Torej jih je treba vključiti v delo društva invalidov še 260. V zadnjem času ugotavljamo, da je mnogo – zaradi večje mehaniziranosti kmečkih opravil – tudi kmečkih invalidov pravzaprav vse več.

Katere oblike dela imate v društvu organizirane?

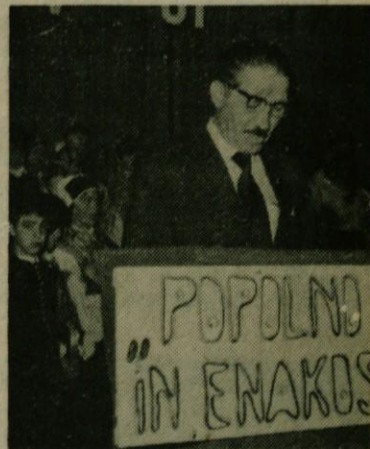
Najbolj množična oblika udejstvovanja invalidov so športne aktivnosti in rekreacija. Imamo referenta za šport pri športnem društvu invalidov, kjer se naši člani vključujejo v aktivnosti kegljanja, balinjanja, šaha. V zadnjem času pa želimo, da bi čimveč naših članov vključili v delo kolesarskega kluba DIŠK.

To aktivnost tudi za invalide smatramo kot za zelo zdravo. Letos pripravljamo še šest izletov in sicer v Kumrovec, na Krk, Trbiž, na slovensko Koroško itd.

Načrtujemo letovanje naših članov v toplicah, kamor naj bi jih pošiljali po deset naenkrat. Vendar se tudi pri nas srečujemo z velikim problemom pomanjkanja denarja.

Ocenjujete, da ste dosegli dovoljšnjo aktivnost?

Aktivnost petnajstih članov odbora in 29 poverjenikov se je zelo povečala. Vsako sredo med

Predsednik društva Janko Veit 16. in 18. uro posluje dežurni v društvenih prostorih, enkrat mesečno (vsako prvo sredo v mesecu) pa se sestajamo vsi člani odbora.

Udeležba se je zelo izboljšala, saj je vedno 100 odstotna.

Ugotavljamo, da se bomo morali sestajati večkrat, saj nas tudi problemi silijo v to.

Kateri problem je vaš temeljni problem?

Največji problem so prostori. Na Ljubljanski imamo sicer eno sobo v stavbi ALKO, vendar moram povedati, da je prostor silno vlažen, skoraj neuporaben, da smo brez sanitarij, da torej pravzaprav lahko rečem skorajda nimamo svojega prostora. Urediti ta problem ostaja naša osnovna naloga. Seveda pa so na prvem mestu problemi naših članov: stanovanja, kurjava.

Kakšne so povezave s širšo družbeno skupnostjo in društvu?

Tesno smo povezani z mnogimi društvi; najtesneje z DI Laško, ki

(Nadaljevanje na 18. strani)

iz naših krajevnih skupnosti

Dopisniki poročajo!

Novice iz Krajevne skupnosti Vrhopolje-Zalog:

Vrhopoljski gasilci zborovali

Kot vsako leto so tudi letos gasilci imeli redni letni občni zbor v gasilskem domu na Vrhopolju. V društvu je trenutno 76 članov. Med njimi je precej mladine in pionirjev, kar ena desetina jih je. So precej aktivni – posebno gre pohvala mentorju Marjanu Avblju, ki se resno zavzema za pouk pionirjev. Tudi ostali gasilci so dokaj aktivni, udeležujejo se jubilejnih proslav okoliških društev, imajo sektorske vaje. V preteklem letu sta se udeležili občinskega tekmovanja dve ekipi, pionirji zasedli 21. mesto, člani pa kar 11. mesto.

Za uspehe na tekmovanju je občinska gasilska zveza iz Domžal obe ekipi primerno nagradila s pismenimi „priznanji“ vsak tekmovalc pa je prejel še tekmovalno značko. Ta priznanja pa so bila podeljena na občnem zboru društva.

Gasilci so na občnem zboru pregledali opravljeno delo v preteklem letu, ki pa ni zadovoljivo oz. program ni bil v celoti izveden. To pa zaradi tega, ker v glavnem delo in akcije slone le na nekaterih članih, nekaj jih je pa le na papirju. Vsekakor pa bo v bodoče potrebno, da v akcijah sodelujejo vsi člani, kar so tudi obljubili. Hvale vredno je sodelovanje gasilcev na področju ljudske obrambe in družbene samozaščite. Tako je torej vsak tretji član vključen v eno izmed področij LO in DSZ v KS Vrhopolje-Zalog.

V preteklem letu so gasilci pričeli z gradnjo prizidka shrambe za orodje in drug inventar pri gasilnem domu. Akcija je bila prostovoljna, a na njej niso sodelovali vsi člani. V letošnjem letu pa imajo gasilci v programu sledeče: spraviti pod streho gasilsko shrambo, sode-

Na osmem marcu so mladinci pripravili lep kulturni program

lovati pri čiščenju vodnjakov in kapnic, obnoviti pod v domu in opraviti druga tekoča opravila. Na zboru so bili zastopniki družbeno-političnih organizacij KS in delegat občinske gasilske zveze Florjančič, ki so dali pozitivno oceno delovanja društva. Za novega tajnika društva je bil imenovan tovariš Janez Mihelčič.

8. marec „Dan žena“

Tudi v naši KS smo primerno proslavili mednarodni praznik 8. marec v nedeljo ob 15. uri v gasilskem domu na Vrhopolju. Udeležba je bila slaba ker ženske niso bile pravočasno in dovolj obveščene po posameznih vaseh. V zvezi s tem so bile tudi kritike opravljene. Upajmo, da bo naslednje leto podana boljša informacija našim ženam. O pomenu mednarodnega praznika je spregovoril tajnik KO ZB tovariš Anton Peterka, mladinci pa so pripravili kulturni program. Posebne aplavza pa so bili deležni bratje OMAHNA iz Kokošenj, ki so zapeli nekaj domačih pesmi in jih sami spesnili. Potem je bila pogostitev in tovariško srečanje. Seveda so se žene tudi razkorajžile in plesale ob igranju viž. Tako so se žene v poznih popoldanskih urah vesele in razpoložene razšle na svoje domove.

Krvodajalska akcija

Te akcije so se udeležili v sredo 1. aprila tudi krvodajalci KS Vrhopolje-Zalog, ob pomoči RK in delavcev Zavoda za transfuzijo krvi v Ljubljani. Akcija ni v celoti uspela, ker se je od prijavljenih 12 udeležilo samo sedem.

Trenutno je v naši krajevni organizaciji RK včlanjenih 153 občanov.

Naj omenim, da živi v naši KS v enajstih vaseh kar 728 prebivalcev. Med njimi bi verjetno še marsikateri daroval svojo kri, če bi bil pravočasno obveščen. V bodoče bo potrebno naše občane pravočasno in na primeren način obveščati o vseh akcijah, ki jih organizira odbor RK.

Tudi šoloobvezni otroci se vključujejo v razne akcije na področju KS pri zbiranju odpadnega papirja in steklenic. To akcijo so dobro opravili v mesecu marcu tega leta.

Zadnje akcije darovanja krvi so se udeležili tudi predstavniki sveta krajevne skupnosti in komiteja za LO in DSZ.

Odbor RK Vrhopolje-Zalog pa je skupaj s KS pobudnik najrazličnejših solidarnostnih akcij kot so: obisk bolnikov, ostarelih občanov, tečajev, predavanj, pa v akcijo NNNP 81.

Slika delovnega predsedstva

(Nadaljevanje s 17. strani)

ima kar 2.000 članov, z društvom invalidov Kamnik, vabijo nas k sodelovanju Metlika, Slovenska Bistrica in drugi, da bi sodelovali pri razvitju prapora s podporo oz. žeblički.

V Domžalah smo si zadali povezave s SIS za socialno skrbstvo, da bi izbrili boljše delovne pogoje, zaposlovanje invalidov, uredili stanovanjske probleme itd. S povezavami skušamo pomagati našim članom pri preskrbi s kurjavo,

zagotovili kreditov... Sicer smo si zadali večje povezave z OK SZDL, saj nam že nudi veliko podporo, še več pa te podpore še pričakujemo. Predvsem želim, da bi nam pomagali pri zagotovitvi ustreznih prostorov, ki bi bili dostopni tudi invalidom z vozički.

Kaj pa gledano srednjeročno?

Srednjeročno želimo povečati število naših članov, da bi dosegli število 1.000, s tem, ko bi nas bilo več, pa bi bili zagotovo tudi uspešnejši.

MAB

KDAJ DRUŽINSKA TRIM AKCIJA V MENGŠU?

Na zdanji seji Turističnega olepševalnega društva je bilo sklenjeno, da bodo menška društva zaradi obilice drugih prireditev izvedla družinsko trim akcijo raje v začetku meseca septembra. Tako ima tudi vsakdo več možnosti, da si utrdi telo in ogleda natančneje menško trim stezo. Pripravljajo tudi posebne značke in podobne privlačnosti, posebno prednost pa bodo imele na tekmovanju družine z več otroki. Akcija torej vsekakor bo, vsakdo pa ima še dovolj časa, da se pripravi. Torej veselo vsi na trim za zdravo telo!

I. S.

Občinsko kolesarsko tekmovanje v Moravčah:

»Kaj veš o prometu?«

Letošnje 15. občinsko kolesarsko tekmovanje je potekalo v Moravčah. V zaključno tekmovanje se je uvrstilo 9 ekip učencev 5. in 6. razreda, ravno tako 9 ekip učencev 7. in 8. razreda, nastopile pa so tudi 3 ekipe srednjega usmerjenega izobraževanja. Pokrovitelj tekmovanja je bila delovna organizacija Rašica – TOZD Moravče, ki je vsem nastopajočim podelila tudi posebne nagrade.

Na vseh šolah v naši občini poteka velika aktivnost na področju preventivne vzgoje otrok v cestnem prometu in organizirana so številna tekmovanja, na katerih tekmujejo naši učenci in si tako pridobivajo tudi potrebno znanje za varno vožnjo s kolesom. Tekmovanja se vsako leto udeležujejo najboljši učenci iz vseh osnovnih šol v občini, ki jih vodijo mentorji prometne vzgoje.

Organizacija občinskega tekmovanja je tudi letos pritegnila veliko strokovnih sodelavcev in tistih, ki so tako ali drugače pripravljeni in dolžni sodelovati pri prometni vzgoji in pri samih tekmovanjih. Organizatorji letošnjega tekmovanja so bili: Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu, Osnovna šola Jurij Vega Moravče, Avtomoto društvo Moravče in Domžale,

Komisija za vozniške izpite pri Sekretariatu za notranje zadeve, delavci Postaje milice Domžale in pripadniki narodne zaščite ter Delavska univerza Domžale.

Tekmovalce in predstavnike organizatorjev je pozdravil podpredsednik Sveta tovariš Tone Turšič, ki je spregovoril tudi o veliki skrbi za mlado generacijo pri cestno-prometni vzgoji in posebej pozdravil tudi predstavnika pokrovitelja tovariša Franca Novaka. Le-ta je v priložnostnem nagovoru v imenu pokrovitelja spregovoril o tem, da je potrebno tudi v bodoče skrbeti za to, da bodo otroci odhajali od doma in se po dokaj nevarnih poteh tudi zdravi vračali domov. To je naloga vseh tistih, ki v naši družbi skrbijo za mlade generacije, v prvi vrsti pa posameznih organov in vodstev šol.

Kam to pelje?

Lanskoletni podatki, ki so jih posredovali delavci milice o kaznivih dejanjih, so marsikomu dali pršašnje: kam to pelje? Toda spet smo priča velikemu porastu vseh kaznivih dejanj, kar kažejo tudi primerjalni podatki za prvo tromesečje 1980/81.

V lanskem letu je bilo v januarju storjenih 51, letos pa 59, v februarju 19, letos že 56 in v marcu 14, letos kar 52 kaznivih dejanj. To pomeni, da smo „dokaj uspešni“, saj so se kazniva dejanja od lanskih 116 povzpela na 167, kar predstavlja indeks 143, ki ga ne beležimo na nobenem področju dela.

Če pogledamo najbolj priljubljene stvari, so v „modi“ kolesa in motorna kolesa ter številno orodje na raznih gradbiščih.

Pri kolesih pa je vendar zanimivo nekaj: na Postaji milice v Domžalah imajo polno skladišče najdenih koles, za katere ne morejo najti lastnikov! To verjetno ni

posledica tega, da je letos raziskavnost kaznivih dejanj za 12 % večja kot lani, ampak izvira tudi iz brezbriznosti tistih, ki se bojijo javno priznati, da niso zaklenili kolesa! Kdo ve?

In vendar bo temu tako še dolgo, če ne bomo zaklepali lastnih koles in tako nekaterim omogočali, da bodo z njimi „trimčkali“ po cestah, ki jim odgovarjajo, in se navadno končajo pred gostilnami. In kadar iščemo krivce za takšno stanje, potem pomislimo najprej na lastno kolo in našo odgovornost. Morda pa bo boljše?

OGLAS

Ušel nam je zelen papagaj (skobčevka). Če se je kam zatekel, sporočite, prosim, na naslov: Živulovič, V. Vlahoviča 9, tel. 722-148.

Tekmovanje

Tekmovalci so bili razdeljeni v tri skupine in so delali na posameznih delovnih točkah. Prva skupina je opravila testiranje, druga je bila na ocenjevalni vožnji po moravških ulicah, tretja pa je bila na spret-nostni vožnji na poligonu, ki je bil letos precej bolj zahteven kot prejšnja leta. Tekmovanje je potekalo po pripravljenem programu, saj so vsi odgovorni pripravili vse potrebno z nemoten potek.

Po končanem tekmovanju je tekmovalna komisija objavila rezultate, nakar so bila podeljena priznanja oziroma zlate, srebrne in bronaste kolajne ter diplome za dosežena mesta. Predstavniki pokrovitelja tov. Novak pa je nastopajoče obdaril s praktičnimi darili.

Tako je na tekmovanju sodelovalo 36 učencev 7. in 8. razreda, 36 učencev 5. in 6. razreda ter 9 dijakov Centra srednjih šol Domžale.

Rezultati:

Ekipa 5. in 6. razreda:

1. OŠ Martin Koželj Dob, 2. OŠ Slandrove brigade Domžale, 3. OŠ Jurij

Vega Moravče, 4. OŠ Janko Kersnik Brdo, 5. OŠ Olge Avbelj Homec, 6. OŠ Vencija Perka Domžale, 7. OŠ Radomeljske čete Preserje, 8. OŠ Josip Broz Tito Domžale, 9. OŠ Matija Blejca-Matevža Mengeš.

Ekipa 7. in 8. razreda:

1. OŠ Janko Kersnik Brdo, 2. OŠ Janko Kersnik Brdo, 3. OŠ Jurij Vega Moravče, 4. OŠ Vencija Perka Domžale, 5. OŠ Slandrove brigade Domžale, 6. OŠ Olge Avbelj Homec, 7. OŠ Radomeljske čete Preserje, 8. OŠ Matija Blejca-Matevža Mengeš, 9. OŠ Josip Broz Tito Domžale.

Ekipa Centra srednjih šol:

1. Srednja usnjarska šola, 2. Srednja ekonomska šola, 3. Poklicna kovinarska šola.

Zlate kolajne so prejeli: Robert Dolenc – OŠ Brdo, Marjan Jerman – OŠ Moravče in Marjan Ravnikar – CSS Domžale.

Srebrne kolajne so prejeli: Stane Zabret – OŠ Dob, Matjaž Markovšek – OŠ Brdo in Matjaž Hrovat – CSS Domžale.

Bronaste kolajne so prejeli: Darko Ulčar – OŠ Slandrove brigade, Cencelj Boris – OŠ Slandrove brigade in Igor Pavlič – CSS Domžale.

Tekmovanje je zelo dobro uspelo, dva od tekmovalcev pa se bosta udeležila republiškega tekmovanja, ki bo letos v Postojni.

F. R

Kurjenje kar po domače

Res je, da je bila letošnja zima dolga in hladna, vendar se je sedaj že toliko otopilo, da bi skurjenjem lahko prenehali. Toda vse kaže, da ne moremo iz svoje kože in kar smo tudi „dokazali“ od sredine meseca marca do 20. aprila letos. Kje in kar smo kurili?

13.3. Količevo – električna peč, lastnik odšel, manjši požar, ker je bil pravočasno odkrit.

16.3. Podrečje – velik požar gospodarskega poslopja, 150 milijonov starih dinarjev škode.

23.3. Vir – manjši požar ob prisotnosti otrok.

23.3. Moravče – gozdni požar. Čik? Otroci?

25.3. Trojane – požar v Konškovi krofami – velika škoda!

26.3. Ihan – sežiganje odpadkov – velik in nevaren kres.

27.3. Vir – požig trave ob vrtcu. Ali so otroci poskrbeli za gretje?

Posebnostnost predstavlja 4. april, ko smo mimo kanonade različnih petard skoraj po vsej občini častili PUSTA in se šli dokaj dopadljivo ognjeno igro, vendar tudi nevarno folkloro!

8.4. Trzin – kurjenje v bližini FORD servisa.

13.4. Vir – manjši požar na odlagališču smeti. Sreč brez vetra.

13.4. Blagovica – enje listja. Kaj pa bo s steljo?

15.4. Žirovše – pogorelo gospodarsko poslopje in velika škoda.

17.4. Dob – kurjenje na odlagališču. Krpe in starina je gorela, dobro, da ni bilo „moravske“ burje!

19.4. Želodnik – pogorel travnik ob bajerju. Je kdo pekel ribe?

20.4. Trzin – novo naselje, garaža in otroški kriki.

Dobro, da smo zaključili redakcijo, kajti datumi kažejo, da se igramo z ognjem skoraj vsak dan. Kronisti pravijo, da je to zaradi zapoznele pomladi, trezni pa mislimo, da je to nevarna igra, ki jo sicer spremljajo gasilci in delavci milice, vendar je zelo draga. O tem kaj misli požarni inšpektor, bomo pisali prihodnjič, vendar že danes povijmo, da bomo morali preštudirati 240. člen Kazenskega zakonika in dati takšne kurilne sposobnosti v pretes tudi javnemu tožilstvu, da bo še on „ogrel“ nekaterim „varnostno kulturo“, ki so jo pozabili.

Gradivo pripravlja: odgovorni urednik glasila

ODPRI AVTO IN VZEMI!

O kraji iz avtomobilov smo že pisali, in to o tisti, ki je bila narejena nasilno in o tisti, ki so ji „botrovali“ tudi sami lastniki. Mnoge stvari in dragocenosti je vzela noč, pa je veliko vprašanje, če jih ne bo še več.

Kakšna skrb za zaklepanje naših jeklenih konjičkov, nam nazorno povedo rezultati „nočnega sprehoda“ delavcev milice 13. aprila letos med 2. in 4. uro zjutraj po nekaterih bolj ali manj razsvetljenih parkiriščih. **Od 300 pregledanih vozil je bilo kar 52 nezaklenjenih!!!** Kje in katera vozila so to?

Ob kontroli vozil v Domžalah na Veljka Vlahoviča so bila odprta oz. nezaklenjena naslednja:

Lj-312-334, Lj-183-348, Lj-292-261, Lj-261-784, Lj-226-785, Lj-210-78, Lj-226-837, Lj-122-201, Lj-112-045, Lj-998-38, Lj-518-25, Lj-169-481, Lj-204-149, Lj-226-889, Lj-303-258, Lj-238-298, Lj-303-340, Lj-309-334, Lj-243-238, Lj-132-599, Lj-277-418, Lj-850-00, Lj-187-559, Lj-296-594, Lj-539-61, Lj-261-979, Lj-164-916, Lj-111-548, Lj-247-559.

Pri kontroli na parkirnem prostoru Ljube Šercerja so bili nezaklenjeni naslednji avtomobili:

Lj-252-780, Lj-238-308, Lj-224-166, Lj-870-98, Lj-282-981.

Pri kontroli na Ljubljanski, na parkirnih prostorih so bili nezaklenjeni naslednji avtomobili:

Lj-309-503, Lj-254-922, Lj-214-769, Lj-477-00, Lj-120-385, Lj-279-078, Lj-214-841, Lj-239-563, Lj-120-412.

Pri kontroli na parkirnih prostorih Simona Jenka v Domžalah:

Lj-115-689, Lj-288-877, Lj-177-603, Lj-116-166.

Pri kontroli v Mengšu na Blejčevi in Kolodvorski:

Lj-307-539, Lj-105-304, Lj-662-09, Lj-291-550, Lj-122-574.

Namesto komentarja:

1. Kot vozniki bi morali tovariši in tovarišice poznati zakon in tudi določilo, da mora biti avtomobil na javnem mestu zaklenjen.

2. Znano je, da številni odškodovanci pred organi „trdijo“, da so avto zaklenili in celo preverili, toda na avtomobilih ni nobenih znakov nasilnega vloma in nobenih „tujih“ prstnih odtisov. Res čudno!?

3. Takšne trditve zavajajo tudi delavce milice, ker mislijo, da imajo opravka s „specialisti“, ne pa z navadnimi občani, ki so „pozabili“ zakleniti vrata.

4. To pa velja prav za res! Ne bo več pisanja po časopisih, ampak bodo takšno pozabljivost in malomarnost zapisovali na posebne obrazce sodniki za prekrške, saj gre za zelo nevarno igro „odpri in vzemi“, kar pa je kaznivo za oba udeleženca v tej igri.

VELIKA PLANINA VABI Z NOVO PODOBO

Po široki akciji v Ljubljani, Kamniku in Domžalah je bila v juniju 1980 ustanovljena SIS RTC Velika planina, ki ima danes 35 članic od tega iz Ljubljane 10, Kamnika 22 in iz Domžal 3.

V letu 1980 je bilo od posameznih članic SIS zbrano 3.496.629 din s čimer so bile izvedene poslednje investicije: izgradnja vmesne postaje Zeleni rob, nakup traktorja, rezervni deli za žičnice, popravilo gondol, zemeljska dela in drugo.

Delovne organizacije naše občine imajo na Veliki planini 12 počitniških hišic, nekatere pa tudi domove, ter 2 hišice v privatni lasti. Po samoupravnem sporazumu bodo članice združevale sredstva po naslednjem kriteriju:

na 50 zaposlenih	10.000,00
na počitniško hišico	40.000,00

Sredstva za izvajanje programa se lahko združujejo iz poslovanega sklada, sklada skupne porabe in druga. Sredstva iz poslovnega sklada se združujejo kot brez

obrestno posojilo skupnosti za dobo 20 let.

Istočasno bi v skupnosti združevale sredstva tudi občine n.pr. naše občine 500.000,00 din.

Vse članice imajo popust v višini 10 % na združena sredstva n.pr. 50.000,00 din združenih sredstev dobi OOPS 65 dnevnih kart s 50 % popustom.

Kljub večkratnim razgovorom s predsedniki OOPS z uspešnostjo akcije v naši občini ne moremo biti zadovoljni. Zavedati bi se namreč

morali dejstva, da bo potrebno ob padcu življenjskega standarda delavcev v bodoče razvijati rekreacijo in oddih le-teh v večji meri v neposredni bližini bivališča.

To pa zahteva od sindikata do zagotovi mnogo širšo in družbeno mnogo kvalitetnejšo ter humanejšo obravnavo družbenoekonomskih odnosov s tega področja. Pri tem je pomembno tudi to, da so vlaganja v oddih in rekreacijo zelo pomembna za zdravje in fizično pripravljenost delovnih ljudi za obrambo domovine in večjo delovno sposobnost.

O tem pa ne gre zanemariti tudi dejstva da so vrednote oddiha in

rekreacije zelo pomembne tudi za socializacijo človeških odnosov, za spoznavanje novih ljudi, predvsem pa spoznavanje lepote narave in odnosa do le-teh.

Vsi delovni kolektivi bi morali obravnavati vprašanje pristopa še zlasti pa tisti, ki so lastniki hišic, kajti le s skupno družbeno akcijo bo Velika planina res dobila vse potrebno, torej vse tisto, kar bo omogočalo, da se bomo kot dopustniki, rekreativci in sprehajalci v njenem okrilju počutili zadovoljne in obogatene, da lahko za lastno zdravje in dobro počutje z majhnim odpovedovanjem veliko stori-

Marija Pukl

ŠIROKA POMLADNA AKCIJA ZA ČISTEJŠE OKOLJE

Z mnogimi rekonstrukcijami in komunalnimi gradnjami v domžalski občini, so bila v preteklih dveh letih v občutni meri zanemarjena vprašanja urejenosti okolja. Stanje na tem področju je že kritično, saj tudi nekatere specializirane ustanove pri urejanju krajev in občini niso dosegle pričakovanega uspeha.

Zelene površine so zvečine prekopane in zanemarjene, nabrežine rek in potokov že več let neočiščene, smeti in kosovni odpadki se nabirajo na obrobijah gozdov, težav zaradi neurejenega okolja pa je še več, saj so iz leta v leto večje. Zaradi starega odloka o videzu mest in naselij (datira še iz leta 1964) komunalni nadzornik in inšpekcije ne morejo uspešno ukrepati, saj zgolj priporočanje in prošnje občanom naj posvetijo urejenemu okolju več pozornosti že dolgo časa nič ne zaležejo.

Zaradi omenjenega je bila v občini potrebna širša družbena akcija, ki je na pobudo Izvršnega sveta domžalske občine stekla v tem mesecu in sicer od 12. do 22. aprila. Zajela je vso občino, vanjo pa so se poleg komunalnega podjetja, turističnih in hortikularnih društev, organizacij združenega dela, šol in drugih ustanov vključile vse krajevne skupnosti.

V široki akciji, ki je bila v aprilu, so najprej uredili mnogo zelenic, obrežja voda, posebna skupina pa je v tej akciji pobrala zavržene kosovne odpadke, ki so domala v vseh delih občine najbolj očiten dokaz neosveščenosti v ravnanju z okoljem.

Pismo iz Amerike:

SPOŠTOVANI!

Naj se vam predstavim:

Rojena sem bila na Rodii. V jeseni leta 1913 sem se poslovila od rodnega kraja in odpotovala z materjo in sestro v USA, Chicago, Illinois, kjer bivam stalno vsa leta. Posetila sem pa rodni kraj petkrat, zadnjič leta 1973. Vsakokrat sem občudovala napredek, ki je viden povsod. Prijateljica Pepca Juhant mi je naročila vaš list, ki ga še vedno prejemam, seveda z veliko zamudo. Zelo se mi dopade. Saj poznam po imenu vsaj kraje ko poročate o aktivnostih v njih. Veseli me, če zagledam znano ime, so pač potomci tistih, s katerimi sem pohajala šolo v Jaršah. Takrat je bil tam nastavljen nadučitelj Tomo Petrovec in učiteljica Angela Janša. Bila sta prva v novi šoli, še vedno se jih rada spominjam. Želim Vam uspeha še vnaprej.

Pozdravljeni!

Angela Zaitz
2542 So. Hamlinave.,
Chicago, Ill. 60623
USA

OGLAS

Delavca — delavko vlagalko takoj zaposlimo.

Informacije na telefon: 722-640.

OGLAS

Mlada družina išče manjše stanovanje za dobo največ dveh let v Domžalah z okolico. Ponudbe pod šifro „mlada inženirja“.

OGLAS

Prodaj italijanski kombiniran otroški voziček — rjav žamet.

Oglasite se na naslov: Loboda Zofka, Študa 18, Domžale.

Komisiji za delovna razmerja TOZD OPREMOTEHNA in TOZD GOSTINSTVO IN TURIZEM

OBJAVLJATA

sledeča prosta dela in naloge:

I. TOZD OPREMOTEHNA

1. Enega delavca za urejanje okolja Veleblagovnice

- delo se bo opravljalo po pogodbi o delu,
- delo se opravlja 4 ure dnevno in sicer od 4. do 8. ure zjutraj.

Pogoji: nekvalificiran delavec ali oseba v pokoju, ustrezno zdravstveno stanje.

II. TOZD GOSTINSTVO IN TURIZEM

1. Dve delavki za vzdrževanje sanitarij v Veleblagovnici

- delo se bo opravljalo po pogodbi o delu,
- delo se opravlja po 4 ure dnevno.

Pogoji: nekvalificiran delavec (delavka) ali oseba v pokoju, ustrezno zdravstveno stanje.

2. Dve delavki za opravljanje del in nalog pripravljateljke zelenjave v gostinskem delu Veleblagovnice, od tega eno delavko za določen čas — nadomeščanje delavke v času porodniškega dopusta; eno delavko pa za nedoločen čas s polnim delovnim časom 7 ur dnevno.

Pogoji: dokončana osnovna šola, ustrezno zdravstveno stanje.

3. Več kvalificiranih natakarev oziroma natakarec za opravljanje del in nalog natakaro-točaj v gostinskih enotah Veleblagovnice in restavracija Pošta.

Delo je za določen čas in sicer od 15.5.1981 do 15.8.1981 s polnim delovnim časom 7 ur dnevno.

Pogoji: KV natakaro, 1 leto delovnih izkušenj, ustrezno zdravstveno stanje.

4. Enega kvalificiranega natakara oziroma natakario za nedoločen čas in z polnim delovnim časom

Pogoji: KV natakaro, 1 leto delovnih izkušenj, ustrezno zdravstveno stanje.

TOZD omogoča prebivanje v samskih sobah in prehrano. Kandidati za opravljanje objavljenih prostih del in nalog naj v roku 15 dni po objavi pošljejo svoje prošnje z dokazili o izpolnjevanju pogojev na naslov: TGDO NAPREDEK Domžale, Ljubljanska 64, 61230 Domžale, za kadrovske službe.

Avtovlečno službo vršim na
vseh relacijah NON-STOP

NOVAK Pavel
Tovarniška 27
Presejce, p. Radomlje
Tel. (061) 722-933

Pokojnine in upokojenci

Na številna vprašanja upokojencev, kako je letos s povišanjem pokojnin, invalidnin in regresom za rekraacijo, naj navedem najvažnejše iz sklepov zadnje skupščine Skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja v SR Sloveniji, ki je bila 27. marca 1981.

Pokojnine so bile s 1.1.1981 zvišane dokončno za 18,72 %, to je nekoliko več kot pa je bil uradno ugotovljen porast osebnih dohodkov v Sloveniji v letu 1980, ki je znašal 18,6 %.

Mejni znesek najnižjih pokojnin pa je z ozirom na občutno povečanje življenjskih stroškov določen v enaki višini kot najnižji osebni dohodek delavca, to je 5.100 din od 1.1.1981 dalje. Do take pokojnine so upravičeni vsi tisti upokojenci, ki imajo polno delovno dobo, moški 40, ženske 35 let.

Najnižji znesek pokojninske osnove za leto 1981 je določen v višini 5.100 din, najvišji pa 27.178 din, to je v višini 3,1 kratnega poprečja osebnega dohodka vseh zaposlenih v SR Sloveniji v 1980. letu.

Pravico do varstvenega dodatka imajo oni upokojenci, katerih skupni dohodki z dohodki članov gospodinjstva ne presegajo:

— 23.625 din letno na upokojenca in

— 11.812 din letno na posameznega člana gospodinjstva.

Dalje se upošteva še katastrski dohodek ter pokojnina ali renta iz inozemstva.

Dodatek za pomoč in postrežbo je zvišan upokojencem ki jim je neogibno in stalno potrebna pomoč in postrežba druge osebe na 2.692 din, onim, ki jim je pomoč in postražba potrebna za Zneski invalidnin za telesne okvare so zvišani za odstotek porasta čistega dohodka v 1980. letu v primerjavi s 1979. letom, torej za 18,6 %.

Enkratni letni prispevek za reakcijo znaša v 1981 letu 900 din.

Enota skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja v občini Domžale, ki skupno s DPO usmerja porabo 4 % sklada za gradnjo domov in stanovanj za upokojence, pa je sprejel naslednje sklepe:

— potom Samoupravne stanovanjske skupnosti Domžale je kupila štiri stanovanja za upokojence v novem bloku v Mengšu;

— v bloku SPB 2 ob Ljubljanski cesti v Domžalah bo v srednjeročnem obdobju zgrajenih 27 manjših stanovanj za upokojence. Za ta stanovanja še sprejema prijave komisija pri Društvu upokojencev

v Domžalah;

V Moravčah bo tudi mogoče kupiti nekaj stanovanj za upokojence, kadar bo znano kje bodo gradili stanovanjski blok;

Za sanacijo Doma počitka v Mengšu je predvideno sofinanciranje in prav tako za dograditev druge faze Doma upokojencev v Domžalah.

V naših društvi upokojencev pa je živahno kot vedno. Društvo v Moravčah zbira finančna in materialna sredstva za prezidavo starega gasilskega doma v Dom društva upokojencev.

Društvo upokojencev v Domžalah pa je organizator letošnjega srečanja vseh pevskih zborov društev upokojencev Gorenjske. Srečanje oziroma koncert enajstih pevskih zborov, ki je vsako leto v drugem kraju Gorenjske, bo letos v petek 15. maja ob 20. uri v Domu kulture v Mengšu. Na koncert vabimo poleg občanov posebno vse upokojence.

Domžalsko društvo prireja tudi veliko izletov za svoje člane. Lansko leto so bili izleti v glavnem v kraje, ki so posebno pomembni iz NOB. Bili smo v Jasenovcu, na Kozari, Jajcu, Bihaču, na Ostrem vrhu pri Djakovčevem spomeniku, v taborišču Gonars in Brodu na Kolpi, kjer nam je udeleženec in organizator napada na žandarmerijsko utrdbo naš narodni heroj tov. Franc Avbelj — Lojko pripovedoval o takratnih dogodkih. Letos pa smo bili že v Gorici, Celovcu in Železni kapli, v maju v Dobrni in Savinjskem gaju. Kasneje bodo še izleti v Šmarješke toplice, na Trško goro, na otok Krk, piknik pri Aljaževam domu v Vratih, na Vrhič in Bolnico Franjo, v Trbižu in k Belopeškemu jezerom, še en piknik v Logarski dolini in jeseni še v Beljak in Rožno dolino na Koroškem.

Tudi mengeško društvo ima v programu podobne izlete, ki se jih člani radi udeležujejo.

Seveda v vseh društvi upokojencev ne pozabijo na svoje ostarele tovariše, ki jih vsaj enkrat na leto obiščejo in obdarijo.

V domžalskem društvu je večina članov obenem tudi včlanjenih v Vzajemno samopomoč, ki s svojim umrlega izplača skupno 3.500 din. Zanimivo pa je, da nekateri svojci vključ opominom ne pridejo po denar, ki jim pripada. Druga zanimivost pa je v tem, da je komaj polovica vseh upokojencev včlanjena v naših društvi. V Moravčah je najvišji odstotek, v Domžalah pa najnižji. Članarina je simbolična, koristi članov pa so odvisne od njihove množičnosti in aktivnosti.

Ob Dnevu OF in Prazniku dela čestitamo vsem delovnim ljudem in občanom

DO TOKO n.sol.o.
Domžale, Kidričeva 1
61230 DOMŽALE

S svojimi TOZD:

- Galanterija
 - Potovalni izdelki
 - Torbarstvo Maribor
 - Usnjarna
 - Maloprodaja
 - Commerce
- in DS Skupnih strokovnih služb

Proizvodni program:

Damske torbice, potovalne torbe, kovčki,
aktovke, mape, pasovi, drobna galanterija,
rokavice, izdelki iz reptilij.
Vrhnje usnje in usnjena podloga.

Če želite biti oblečeni
športno in elegantno
nosite konfekcijo
in pokrivala
tovarne
slamnikov in konfekcije

UNIVERZALE DOMŽALE

Izdelki so iz klasičnih
in modnih materialov
v različnih barvah
in velikostih

KOMUNALNO PODJETJE DOMŽALE
DOMŽALE, Ljube Šercerja 4

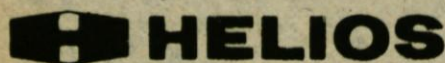
Priporoča svoje storitve

Kolektiv čestita

"MLINOSTROJ"
TOVARNA STROJEV
DOMŽALE

VSEM OBČANOM ČESTITAMO

- BARVE
- LAKI
- EMAJLI
- DEKSTRINI
- LEPILA
- UMETNE SMOLE
- JEDILNA IN
TEHNIČNA OLJA

**INDUSTRIJA PLATNENIH
IZDELKOV INDUPLATI r.o.,
JARŠE p. DOMŽALE**

Delovna organizacija
INDUPLATI JARŠE

VAM ČESTITA
OB PRAZNIKU DELA!

TOSAMA

DOMŽALE

VSEM POSLOVNIM PRIJATELJEM, DELOVNIM
KOLEKTIVOM IN OBČANOM ČESTITAMO IN
ŽELIMO MNOGO DELOVNIH USPEHOV!

Živilski kombinat

»ŽITO« LJUBLJANA

POSLOVNA ENOTA DOMŽALE

ČESTITAMO

Papirnica Količevo

POŠTA DOMŽALE

Izdelujemo:

raznovrstne papirje,
navadne in specialne
lepenke,
več vrst sestavljenih
kartonov,
zlasti s premazom
oplemenitene kartone
za grafično embalažo

OBRTNIK

Mengeš

Opravlja:

zidarska, ključavničar-
ska, steklarska in parke-
tarska dela

Priporoča svoje usluge in
čestita za praznik!

IZVOZNO-UVOZNO
PODJETJE
SEMEŠADIKE
MENGEŠ

z delovišči:

Semenarno in
Drevesnico Mengeš
Drevesnico v Radvanju
pri Mariboru in
Drevesnico v Tišini
pri Murski Soboti
nudi gozdno seme, sadike
pogoždovanje in okrasne
nasade ter storže za okras
in se priporoča

EMONA DO KMETIJSKA KOOPERACIJA, p.o.
Domžale, Kidričeva 14

z naslednjimi dejavnostmi proizvodnje in odkupom
kmetijskih pridelkov, prodajalnami kmetijskega re-
promateriala v Domžalah, Lukovici, Blagovici, Mo-
ravčah, Kamniku, Komendi, Tuhinjski dolini, pospe-
ševalno službo za pospeševanje zasebnega kmetijstva
in Hranilno-kreditno službo se priporoča in čestita.

TEKSTIL
TOZD

filc o. sol. o. 61234 Mengeš

izdelujemo in prodajamo tehnične in iglaste filce ter
sodobne talne obloge za pode.
Delovni kolektiv čestita vsem občanom

TOVARNA POZAMENTERIJE

trak

Mengeš

Pridružuje se čestitkam in priporoča vse vrste tkane elastike, svileni in najlon elastiko, elastične in neelastične trakove, vrvice, trakove

**d
u**

DELAJSKA UNIVERZA
DOMŽALE

PRIPOROČA SVOJE USLUGE NA
PODROČJU IZOBRAŽEVANJA,
TISKARSTVA IN KNJIŽNIČARSTVA

SLOVENIJALES

Radomlje

proizvaja žagan les, jedilne
in sedežne garniture

Priporočamo proizvode

TAMIZ

Mengeš

Uredimo vam kvalitetno opremo za
trgovske lokale, hotele in gostinske
obrate.

Se priporočamo

A-S
DOMŽALE

AVTOSERVIS

Domžale

Čestitamo za praznik

Nudimo servisne usluge
na vozilih VW, Volvo,
popravljamo tudi vsa
druga osebna vozila,
tovornjake in avtobuse

MELODIJA MENGES

Čestitamo za praznik.

Proizvajamo glasbene
instrumente, zvočne notne
table.

Priporočamo svoje izdelke

Kolektiv
delovne organizacije

»NAPREDEK«
Domžale

TOZD PREHRANA
TOZD OPREMOTEHNA
TOZD GOSTINSTVO IN
TURIZEM

se priporoča na nakup vsakovrstnega potroš-
nega blaga v svojih prodajalnah širom občine

EKSPLOATACIJA
PREDELAVA
IN OPLEMENITENJE
NEKOVIN

"TERMIT"
DOMŽALE
SPECIALIZIRANO PODJETJE
ZA PROIZVODNJO
LIVARSKEGA POMOŽNEGA
MATERIALA

Kovinsko in strojno podjetje

nudi svoje proizvode in kvalitetne uslu-
ge

- izdelava in montaža opreme za čistil-
ne naprave komunalnih in industrij-
skih odpadnih voda,
- izgradnja regionalnih vodovodov,
- preskrba s pitno vodo in odvajanje
odpadnih voda skozi čistilno napra-
vo

INDUSTRIJSKI KOMBINAR
"PLANIKA" KRANJ
TOZD "MOJCA" LUKOVICA

Priporoča svoje
kvalitetne usluge
in čestita
za praznik

Restavracija z garni hotelom

"PRI KONŠKU" Trojane – avtobusna postaja – parkirni prostor – domača in
mednarodna kuhinja – krofi – zavitki – klobase – pečenice z zeljem – piščanci.

Garni hotel – neprekinjeno odprt – 63 postelj (32 sob) prijetna zajtrkovalnica oz.
prostor, ki je uporaben za sprejem zaključnih družb, za seje, sestanke poslovnih
ljudi, primeren za poroke. Sončna terasa.

Priporočamo se !

GOSTOM IN OBČANOM ISKRENO ČESTITAMO

GIP "BETON" ZASAVJE
TOZD OPERATIVA
DOMŽALE

Priporoča svoje storitve
in čestita za praznik

ZAVAROVALNICA
"TRIGLAV"

Poslovna enota
Mengeš

Čestitamo za praznik
in priporočamo svoje storitve

GOZDNO GOSPODARSTVO
DOMŽALE

Priporočamo svoje storitve in čestitamo k
prazniku

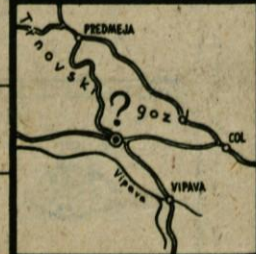
SLOVENSKA SLIKARKA IN ILUSTRATORKA, ROJENA MUK	VRSTA MEŠANE SOLATE	SREČA SLAST, PRIJETNOST NASPLOH	IT. MESTO OB JADR. MORJU	AM. SAM. YELEMOJSTER (LARRY)	SKRAJŠ. ŽENSKO IME
ROMUNSKI POLITIK (ION, 1902)					
NEPTUNIJI					
SNEŽNI PLAZ					
ČLAN NASE OTROŠKE ORGANIZACIJE					

SESTAVIL I. S.	DANSKA NOČNO ZABAVIŠČE		POLDRAG KAMEN RAZNIH BARV	PSEVDONIM EDVARDA KARDELJA					FORTUNAT BERGANT		GL. MESTO AFR. DRŽAVE LESOTO	NEMSKI INŽENIR IZUMITELJ MOTORJA Z. NOTR. IZGORE- VANJEM (NIKOLAUS)
IME MADŽ. POLITIKA KUNA				JAPONSKI DROBIZ		NIKELJ			ALKOHOLNA PIJAČA, LJUBLJENKA MORNARJEV			
BOG PRI MUSLIMANIH				MIROVANJE, PENZIJA		BODICA, KONICA			ZAČETNICI PESNIKA KARLA ERBNA			
NAPRAVA ZA DALJIN- SKO ODKRI- VANJE				TELESNA POŠKODBA				HRANILNI PRAH ZA ČOKOLADO IN PIJAČO				
PRIVRZENEC, ŽIVLJENSKE SILE								ITALIJAN. DENAR	JUDOVSKE BOG, JEHOVA			
PRITRDILNICA								IVO ANDRIĆ		NAJLEPSI DEL RASTLINE		
SLOV. SKLA- DATELJ (OSKAR)			DEL NOGE POD GLEZNJEM			NAJVIŠJA GORSKA TOČKA		BOLEZEN OVAC		ARHITEKT SAARINEN		
MAKED. PEŠNIK SOPOV			VISOKA IGRALNA KARTA			POTEPUSKI OTROK				SMRTNI BOJ		
					IZVRŠILNA OBLAŠT DRŽAVE, OBČINE					BAKER		VESEL 1. MAJ
										GRDO PISANJE		

STEZA CESTA									NEM. SKLA- DATELJ (WERNER)			
PRIPADNIK NEKDANJ. RODOV V ITALIJI									OŠEBA IZ DR. ŽIVAGA			
IZDELOVAL- NICA CEVI										ORANJE		
GRŠKO MESTO										RADON		

RISAL A. B.	SAMOVOLJNEŽ OBLAŠTNIK, NASILNEC	IME ITAL. IGRALKE DUŠE	PREBIVALEC NASELJA PRI VEVCAM	NORD. IME ZA SMUČI — PEŠNIK GRUDEN					MLADA KRAVICA		ZGODOV. MESTO V BOSNI		
											ROJENICE, SOJENICE		
DOLŽNIK									NATRIJ		NASLOV BRAMAN, UČENJAKOV		
ČLOVEK, KI DELUJE SKRIVNO PODTALNO									GRAD V APENJINIH (PONIZANJE)		NASTAVA, LOVNICA		
NAŠA PEVKA (TEREZA)													
GLAS, ZVOK				KAREL ČAPEK									
LJUBKOV. ŽENSKO IME				ZRAKOMER — STAR SLOVAN			MESTO V HRVATSKI — GRŠKA CRKA					SPELA ROZIN	SVINJAR UMAZANEC
SKODLJIVA PADAVINA												PREŠERNOV PRIJATELJ (MATIJA)	ITALIJAN
					SUROVINA ZA SVEČE — GALIJI								
AFRIŠKI OTOK PRI MESTU BISANI							GORSKA RASLINA RODO- DENDRON					PREDIVALEC DRŽAVE V SEVER. EVROPI	
DOLG — — —							SVIČARSKA REKA, PRITOK RENA					NAŠ PARTIZANSKI	